

AWK

PROVISIONAL ANSWER KEY (CBRT)

Name of the post	Assistant Professor, Philosophy in Gov. Arts, Sci. & Com. College, GES, Class-2
Advertisement No.	64/2020-21
Preliminary Test held on	05-08-2021
Question No	001 – 300 (General Studies + Concern Subject)
Publish Date	06-08-2021
Last Date to Send Suggestion(s)	13-08-2021

THE LINK FOR ONLINE OBJECTION SYSTEM WILL START FROM 07-08-2021; 04:00 PM ONWARDS

Instructions / સૂચન

Candidate must ensure compliance to the instructions mentioned below, else objections shall not be considered: -

- (1) All the suggestion should be submitted through **ONLINE OBJECTION SUBMISSION SYSTEM** only. Physical submission of suggestions will not be considered.
- (2) Question wise suggestion to be submitted in the prescribed format (proforma) published on the website / online objection submission system.
- (3) All suggestions are to be submitted with reference to the Master Question Paper with provisional answer key (Master Question Paper), published herewith on the website / online objection submission system. Objections should be sent referring to the Question, Question No. & options of the Master Question Paper.
- (4) Suggestions regarding question nos. and options other than provisional answer key (Master Question Paper) shall not be considered.
- (5) Objections and answers suggested by the candidate should be in compliance with the responses given by him in his answer sheet. Objections shall not be considered, in case, if responses given in the answer sheet /response sheet and submitted suggestions are differed.
- (6) Objection for each question should be made on separate sheet. Objection for more than one question in single sheet shall not be considered.

ઉમેદવારે નીચેની સૂચનાઓનું પાલન કરવાની તકેદારી રાખવી, અન્યથા વાંધા-સૂચન અંગે કરેલ રજૂઆતો ધ્યાને લેવાશે નહીં

- (1) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો ફક્ત ઓનલાઇન ઓબ્જેક્શન સબમીશન સીસ્ટમ દ્વારા જ સબમીટ કરવાના રહેશે. રૂબરૂ અથવા ટપાલ દ્વારા આયોગની કચેરીએ મોકલવા આવેલ વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવામા આવશે નહીં જેની ખાસ નોંધ લેવી.
- (2) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો રજૂ કરવા વેબસાઇટ / ઓનલાઇન ઓબ્જેક્શન સબમીશન સીસ્ટમ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ નિયત નમૂનાનો જ ઉપયોગ કરવો.
- (3) ઉમેદવારે પોતાને પરીક્ષામાં મળેલ પ્રશ્નપુસ્તિકામાં છપાયેલ પ્રશ્નક્રમાંક મુજબ વાંધા-સૂચનો રજૂ કરતા તમામ વાંધા-સૂચનો વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ પ્રોવિઝનલ આન્સર કી (માસ્ટર પ્રશ્નપત્ર)ના પ્રશ્ન ક્રમાંક મુજબ અને તે સંદર્ભમાં રજૂ કરવા.
- (4) માસ્ટર પ્રશ્નપત્રમાં નિર્દિષ્ટ પ્રશ્ન અને વિકલ્પ સિવાયના વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં.
- (5) ઉમેદવારે પ્રશ્નના વિકલ્પ પર વાંધો રજૂ કરેલ છે અને વિકલ્પ રૂપે જે જવાબ સૂચવેલ છે એ જવાબ ઉમેદવારે પોતાની ઉત્તરવહીમાં આપેલ હોવો જોઈએ. ઉમેદવારે સૂચવેલ જવાબ અને ઉત્તરવહીનો જવાબ ભિન્ન હશે તો ઉમેદવારે રજૂ કરેલ વાંધા-સૂચનો ધ્યાનમા લેવાશે નહીં.
- (6) એક પ્રશ્ન માટે એક જ વાંધા-સૂચન પત્રક વાપરવું. એક જ વાંધા-સૂચનો પત્રકમાં એકથી વધારે પ્રશ્નોની રજૂઆત કરેલ હશે તો તે અંગેના વાંધા-સૂચનો ધ્યાને લેવાશે નહીં.

Website link for online objection submission system : http://150.129.165.5/GPSC_Suggestion/

001. નીચેના વાક્યો ચકાસો :

1. સને 2011નું સેન્સસ ભારતનું 15મું સેન્સસ છે.

2. આ સેન્સસમા 28 રાજ્યો, 7 કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો, જેમા 640 જિલ્લાઓ, 5767 તાલુકાઓ અને 6 લાખ કરતા વધારે ગામડાઓનો સમાવેશ થાય છે.

3. વસ્તી, વસ્તી વધારાનો દર, સાક્ષરતાનો દર વસ્તી ઘનતા જેવી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.

(A) 1 અને 2 વાક્યો યોગ્ય છે.

(B) 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.

(C) 1 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.

(D) 1, 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.

002. દેશની વસ્તીની ઘનતા, સેક્સ રેશીયો, સાક્ષરતા દર અંગેની બાબતોને ધ્યાને લેતા કઈ બાબત યોગ્ય છે ?
(2011 સેન્સસ મુજબ)

રાજ્ય	ઘનતા	સેક્સ રેશીયો	સાક્ષરતા દર
1. આંધ્ર પ્રદેશ	308	993	67.02
2. તામીલનાડુ	555	996	80.09
3. ગુજરાત	308	919	78.03
4. અરુણાચલ પ્રદેશ	17	938	65.38

(A) 1, 2, 3 અને 4 બાબતો યોગ્ય છે.

(B) 1, 2 અને 3 બાબતો યોગ્ય છે.

(C) 1, 2 અને 4 બાબતો યોગ્ય છે.

(D) 2, 3 અને 4 બાબતો યોગ્ય છે.

003. નીચેના વાક્યો ચકાસો :

1. 2011ના સેન્સસ મુજબ ગુજરાત રાજ્યની કુલ વસ્તી પૈકી લગભગ 57.4% વસ્તી ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં અને 42.6% વસ્તી શહેરી વિસ્તારમાં રહે છે.

2. 2011ના સેન્સસ મુજબ ગુજરાત રાજ્યની ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વસ્તી વધારો 9.31% છે જ્યારે શહેરમા 36.00% છે. ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં સેક્સ રેશીયો 949 અને ચાઈલ્ડ સેક્સ રેશીયો 914 છે જ્યારે શહેરી વિસ્તારમાં 880 અને 852 છે.

(A) માત્ર 1 વાક્ય યોગ્ય છે.

(B) માત્ર 2 વાક્ય યોગ્ય છે.

(C) 1 અને 2 બંને વાક્યો યોગ્ય છે.

(D) 1 અને 2 બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.

004. ધી યરલુંગ ઝેંગબો (The Yarlung Zangbo) નદી ભારતમા કયા નામથી ઓળખાય છે ?

(A) ગંગા નદી

(B) સિંધુ નદી

(C) બ્રહ્મપુત્રા નદી

(D) મહા નદી

005. અંદામાન અને નિકોબાર ટાપુઓને અલગ પાડનાર પાણીના જથ્થાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ગલ્ફ ઓફ મન્નાર (Gulf of Mannar)

(B) ટેન ડીગ્રી ચેનલ (Ten Degree Channel)

(C) ઈલેવન ડીગ્રી ચેનલ (Eleven Degree Channel) (D) પાલ્ક સમુદ્રધુની (Palk Strait)

006. કર્કવૃત્ત (Tropic of cancer) કયા રાજ્યમાંથી પસાર થતુ નથી ?

(A) ગુજરાત

(B) રાજસ્થાન

(C) ઉત્તર પ્રદેશ

(D) મધ્ય પ્રદેશ

007. ભારતના જાહેર ક્ષેત્રના એકમો અને તેના વડા મથકની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે.

1. સ્ટીલ ઓથોરીટી ઓફ ઈન્ડિયા (SAIL) – દીલ્હી

2. ભારત પેટ્રોલીયમ કોર્પોરેશન (BPCL) – મુંબઈ

3. કોલ ઈન્ડિયા લી. (CIL) – ધનબાદ

4. નેશનલ એલ્યુમીનીયમ કંપની (NALCO) – વિશાખા પટ્ટનમ્

(A) 1 અને 3

(B) 1 અને 4

(C) 1 અને 2

(D) 1, 2, 3 અને 4

008. ભારતના બંદરો અને તે અંગેની વિગતો પૈકી કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
- (A) તામીલનાડુમાં આવેલ ચેન્નાઈ બંદર, એ માનવ સર્જિત છે અને બીજા કમનું સૌથી કાર્યવંત બંદર છે.
 (B) કેરળમાં આવેલું કોચીન બંદર, મરી મસાલા અને તેજાનાની નીકાસ માટે જાણીતું છે.
 (C) કર્નાટકમાં આવેલ મેંગલોર બંદર 1974થી કાર્યવંત છે અને આર્યન ઓર અને આર્યન પેલેટની નીકાસ માટે પ્રખ્યાત છે.
 (D) દીન દયાળ પોર્ટ ટ્રસ્ટ, મહારાષ્ટ્રમાં આવેલ અગત્યનું બારમાસી બંદર છે. ભરતીને આધારે પાણીનું સ્તર બદલાતુ રહે છે.
009. ભારતના હવાઈ મથકો અને રાજ્યોને જોડો.
હવાઈ મથક	રાજ્ય
1. સુભાષચંદ્ર બોઝ હવાઈ મથક	a. ગોવા
2. ચૌધરી ચરણસીંહ હવાઈ મથક	b. અમૃતસર - પંજાબ
3. શ્રી ગુરૂ રામદાસજી હવાઈ મથક	c. લખનઉ - ઉત્તર પ્રદેશ
4. દાબોલીમ (Dabolim) હવાઈ મથક	d. કોલકત્તા - પશ્ચિમ બંગાળ
- (A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
 (B) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d
 (C) 1 - b, 2 - a, 3 - d, 4 - c
 (D) 1 - a, 2 - d, 3 - c, 4 - b
010. ગુજરાતના ડેમ અંગેની વિગતો પૈકી કઈ બાબત યોગ્ય નથી ?
- (A) સરદાર સરોવર ડેમ, નર્મદા નદી ઉપર બાંધવામાં આવેલ છે. તેની મહત્તમ ઉંચાઈ 138.68 મીટર છે.
 (B) ઉકાઈ ડેમ તાપી નદી ઉપર આવેલ છે, તેનાથી પુર નિયંત્રણ, વિજળી ઉત્પાદન અને સીંચાઈની સગવડો મળે છે.
 (C) આજવા ડેમ, ડાંગ જિલ્લામાં આવેલ છે. તે ભોગાવો નદી ઉપર આવેલ છે.
 (D) ધરોઈ ડેમ સાબરમતી નદી ઉપર મહેસાણા સાબરકાંઠા જિલ્લામાં બનાવેલ છે.
011. ગુજરાત રાજ્યની યુનિવર્સિટીઓ અને તેના મુખ્ય મથકોની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
- (A) ગુજરાત કેન્દ્રીય વિશ્વવિદ્યાલય – ગાંધીનગર
 (B) CEPT યુનિવર્સિટી – અમદાવાદ
 (C) સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી – વલ્લભ વિદ્યાનગર (Vallabh Vidyanagar)
 (D) ગણપત યુનિવર્સિટી – પાટણ
012. ગુજરાતના મહાનુભાવો અને તેઓના કાર્યક્ષેત્રની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
1. નરસીંહ મહેતા – કવિ અને સંત
 2. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી – લેખક
 3. વિક્રમ સારાભાઈ – વૈજ્ઞાનિક, ભૌતિકશાસ્ત્રી
 4. સુનીતા વીલીયમ – અવકાશ યાત્રી
 5. ડૉ. હોમી ભાભા – પરમાણુ ભૌતિકશાસ્ત્રી
 6. મનમોહન દેસાઈ – ફિલ્મ બનાવનાર, નિર્દેશક
- (A) 1, 2, 3, 4, 5 અને 6 બધીજ જોડીઓ યોગ્ય છે. (B) 1, 2, 3 અને 4 યોગ્ય છે.
 (C) 1, 3, 4 અને 5 યોગ્ય છે. (D) 1, 2, 4, 5 અને 6 યોગ્ય છે.
013. ગુજરાતના મેળાઓ માટેના વાક્યો પૈકી કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
- (A) તરણેતરનો મેળો થાનગઢ જિલ્લો સુરેન્દ્રનગર ખાતે ભરાય છે. આ મેળામાં રંગબેરંગી છત્રીઓ ખાસ બાબત છે.
 (B) વૌઠાનો મેળો મેશ્વો નદી કિનારે શામળાજી ખાતે સાબરકાંઠા જિલ્લામાં ભરાય છે.
 (C) માણેકદારી મેળો ડાકોરમાં રણછોડરાય મંદિરમાં ભરાય છે. આ મેળો દર પુનમે ભરાય છે.
 (D) ભવનાથનો મેળો ગિરનારની તળેટીમાં સુવર્ણ રેખા નદી કિનારે જુનાગઢમાં ભરાય છે.

014. ગુજરાતમાં નૃત્યોની વિગતો પૈકી કઈ બાબતો યોગ્ય નથી ?
- (A) ટીપણી નૃત્ય, ચોરવાડની “ખારવણ” કોમની બહેનોનું પરંપરાગત નૃત્ય છે.
- (B) ધમાલ નૃત્ય, જાફરાબાદ પાસેના ગામોમા રહેતા સીદી લોકોનું નૃત્ય છે. મશીરા, મોરપિચ્છ, નાના ઢોલકા તેમના સાધનો છે.
- (C) પઢાર નૃત્ય નળસરોવરના કાઠા ઉપર રહેનાર લોકોનું નૃત્ય છે. એકતારો, તબલા, બગલિયું જેવા સાધનો વગાડવામાં આવે છે.
- (D) અડંગો – એ ડાંગનું નૃત્ય છે, ડાંગી નૃત્યના કુલ 27 પ્રકારણ છે.
015. નીચેના વાક્યો પૈકી કયુ વાક્ય યોગ્ય નથી ?
- (A) ભરત મુનિનો “નાટ્યશાસ્ત્ર” નૃત્ય કળાનો પ્રથમ પ્રામાણિક ગ્રંથ ગણવામાં આવે છે.
- (B) નાટ્યશાસ્ત્ર બધા માનવીય ભાવોને 9 રસોમાં વિભાજીત કરે છે.
- (C) 102 નોટ આઉટ, વેલકમ જાંઢગી, કાનજી વિરૂદ્ધ કાનજી જેવા ગુજરાતી ભાષાના પ્રખ્યાત નાટકો છે.
- (D) ઉપરોક્ત બધાજ વાક્યો યોગ્ય નથી.
016. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
- ભરતનાટ્યમ્માં મુખ્યત્વે 6 ક્રમ હોય છે. જેમા અલારીયુ જતિસ્વરમ, શબ્દમ્, વર્ણમ જેવી બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.
 - ઈ.સ. 1949માં મૃણાલિની સારાભાઈએ “દર્પણ” સંસ્થાની સ્થાપના કરેલ હતી.
 - “નટરાણી” દર્પણનું થિયેટર છે અને સામાન્ય રીતે ડીસેમ્બર માસમાં “ધી વિક્રમ સારાભાઈ ઈન્ટરનેશનલ આર્ટ ફેસ્ટીવલ” ઉજવે છે.
- (A) 1, 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે. (B) 1 અને 2 વાક્યો યોગ્ય છે.
- (C) 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે. (D) 1 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.
017. ભારતના ઉત્સવો અને તે ઉજવતા હોય તેવા રાજ્યોના જોડકાઓ જોડો.
- ગણગૌર a. બિહાર
 - ઓનમ b. તામીલનાડુ
 - પોંગલ c. કેરલ
 - છઠ્ઠ પુજા d. રાજસ્થાન, ઉત્તર પ્રદેશ
- (A) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
- (C) 1 - b, 2 - a, 3 - d, 4 - c (D) 1 - a, 2 - d, 3 - c, 4 - b
018. ધર્મના તહેવારો અને ધર્મની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
- ઈદ-ઉલ-જુહા – ઈસ્લામ ધર્મ
 - બૈશાખી – શીખ ધર્મ
 - ગુડ ફ્રાઈડે – પારસી ધર્મ
 - પાંસોવર – યહુદી ધર્મ
- (A) 1, 2 અને 3 (B) 2, 3 અને 4
- (C) 1, 2 અને 4 (D) 1, 3 અને 4
019. ગુજરાતના મહોત્સવો અને સ્થળની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય નથી ?
- તાનારીરી મહોત્સવ – વડનગર, મહેસાણા જિલ્લો
 - રણોત્સવ – ઘોરડો, કચ્છ જિલ્લો
 - મોનસુન મહોત્સવ – સાપુતારા, ડાંગ જિલ્લો
 - વસંતોત્સવ – સુરત જિલ્લો
- (A) 4 (B) 3
- (C) 2 (D) 1

020. ગુજરાતના ખ્યાતનામ કલાકારો અને તેઓના જન્મસ્થાન, કાર્યની વિગતો પૈકી કઈ બાબતો યોગ્ય નથી ?
 (A) કલાગુરુ રવિશંકર રાવળનો જન્મ ભાવનગર ખાતે 1892માં થયેલ, બીલ્વમંગળ ચિત્ર માટે તેઓને સુવર્ણચંદ્રક મળેલ હતો.
 (B) કનુ દેસાઈનો જન્મ અમદાવાદમાં 1907માં થયેલ હતો. “સત્તર છાયાચિત્રો” તેઓનું શ્રેષ્ઠ આલબમ છે.
 (C) સોમાલાલ શાહનો જન્મ કપડવંજમાં થયેલ હતો સૌરાષ્ટ્ર જીવન ઉપર તેઓના ચિત્રો પ્રખ્યાત છે.
 (D) શ્રી રસિકલાલ પરીખનો જન્મ શીહોર ગામમાં થયેલ હતો, આ ગામ ભાવનગર જિલ્લામાં છે કચ્છની કલાકારી, ગોપજીવન મેળા તેઓની કલાના મુખ્ય વિષયો છે.
021. ભારતના મંદિરો અને તેના સ્થાન અંગેની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
 (A) સુવર્ણ મંદિર (Golden Temple) – અમૃતસર, પંજાબ
 (B) કેદારનાથ મંદિર (Kedarnath Temple) – ઉત્તરાખંડ
 (C) શ્રી વેંકટેશ્વર મંદિર (Sri Venkateswara Temple) – વારાણસી ઉત્તરપ્રદેશ
 (D) મીનાક્ષી અમન મંદિર (Meenakshi Amman Temple) – મદુરાઈ, તામીલનાડુ
022. ભારતના મહેલો / રહેઠાણના સ્થળો અને તેના સ્થાનની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
 1. સીટી પેલેસ – ઉદયપુર
 2. તાજ ફલકનુમા પેલેસ (Taj Falaknuma Palace) – સિકંદરાબાદ
 3. જલ મહેલ (Jal Mahal) – જયપુર
 4. શનીવાર વાડા (Shaniwar Wada) – પુણે
 (A) 4 (B) 3
 (C) 2 (D) 1
023. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
 1. લાખ કરોડ લેખા નહીં ને પાર વિનાની પુંજી સંતો, વહોરવું હોય તો વહોરી લે જો, કસ્તુરી છે સોંઘી સંતો, આ પદ્ય નરસિંહ મહેતા દ્વારા રચવામાં આવેલ છે.
 2. ચાંદો સળગ્યો, સૂરજ સળગ્યો, સળગી આભઅટારી, ના સળગી, એક સગડી મારી, વાત વિપતની ભારી, મહાનલ એકજ દે ચિનગારી. આ પ્રાર્થના ગીત હરિહર ભટ્ટ દ્વારા રચવામાં આવેલ છે.
 (A) પ્રથમ વાક્ય યોગ્ય છે. (B) બીજું વાક્ય યોગ્ય છે.
 (C) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
024. નીચેના જોડકાઓ પૈકી કયા જોડકા યોગ્ય છે ?
 1. ઝવેરચંદ મેઘાણી – રાષ્ટ્રીય શાયર
 2. અબ્બાસ અબ્દુલઅલી વાસી – મરીઝ
 3. મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ – ઉપહાર
 4. ત્રિભોવનદાસ પુરુષોત્તમદાસ લુહાર – સુંદરમ્
 (A) 1, 2 અને 3 યોગ્ય છે. (B) 2, 3 અને 4 યોગ્ય છે.
 (C) 1, 2 અને 4 યોગ્ય છે. (D) 2, 3 અને 4 યોગ્ય છે.
025. લેખકો અને તેઓની કૃતિ અંગેની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય નથી ?
 1. શ્રી વિષ્ણુ પ્રભાકર – અર્ધનારીશ્વર (Ardhanarishvara)
 2. અમ્રીતા પ્રિતમ – પિંજર (Pinjar)
 3. શ્રી લાલ શુક્લ – આદમીકા ઝહર (Aadmi ka zahar)
 4. શ્રી યશપાલ – મૈલા આચલ (Maila Anchal)
 (A) 4 (B) 3
 (C) 2 (D) 1

026. ભારતના સ્મારકો અને સંબંધિત રાજ્યોની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
 (A) હંપી ખાતેના સ્મારકો (Hampi monuments) – કર્નાટક
 (B) મહાબલી પુરમ (Mahabalipuram) – તામીલનાડુ
 (C) ઈલોરા ગુફાઓ (Ellora Caves) – મધ્યપ્રદેશ
 (D) ચાર મીનાર (Char minar) – હૈદરાબાદ, તેલંગણા
027. લેખકશ્રી અને તેઓના પ્રદાનની વિગતો દર્શાવતી બાબતોની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
 1. રઘુવીર ચૌધરી – પૂર્વરાગ, અમૃતા, સહવાસ
 2. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી – સ્નેહમુદ્રા, સાક્ષર જીવન
 3. ધ્રુવ ભટ્ટ – તણખા, પૃથ્વીશ, રાજમુગઢ
 4. સરોજ પાઠક – વિરાટ ટપકુ, તથાસ્તુ, મારો અસબાબ
 (A) 4 (B) 3
 (C) 2 (D) 1
028. હરપ્પા સંસ્કૃતિના નીચેના પૈકી કયા સ્થળોએ વિકાસ થયેલ હતો ?
 1. મોહેંજો દરો (Mohenjo daro)
 2. કાલી બાગાન (Kali bagan)
 3. લોથલ અને ધોળાવીરા
 4. સુતકાગન ડોર (Sutkagen Dor)
 5. શીવનેરી
 (A) 1, 2, 3, 4 અને 5 બધાજ સ્થળો (B) 1, 2, 3 અને 5
 (C) 1, 3, 4, 5 (D) 1, 2, 3, 4
029. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
 1. 321 થી 185 B.C. સુધી ભારતમાં મૌર્ય (Mauryan Empire) સામ્રાજ્ય હતું.
 2. કૌટીલ્ય (Kautilya) દ્વારા લખવામાં આવેલ 'અર્થશાસ્ત્ર' અને મેગેસ્થીનીઝ (Megasthenes) દ્વારા લખવામાં આવેલ દસ્તાવેજોમાં ઘણી જ માહિતી મળે છે.
 3. ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય બીંદુસાર જેવા રાજાઓનું યોગદાન ખુબજ મહત્વનું હતું.
 (A) 1 અને 2 યોગ્ય છે. (B) 1, 2 અને 3 યોગ્ય છે.
 (C) 2 અને 3 યોગ્ય છે. (D) 1 અને 3 યોગ્ય છે.
030. વર્ષ અને પ્રસંગોની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
 (A) 1191 – તરાઈનનું પ્રથમ યુદ્ધ (first battle of Tarain)
 (B) 1498 – વાસ્કો-ડી-ગામાનું આગમન (arrival of Vasco-De-gama in India)
 (C) 1536 – પાણીપતનું પ્રથમ યુદ્ધ
 (D) 1556 – પાણીપતનું બીજું યુદ્ધ
031. નીચેના પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
 1. 1858 – ભારતનો વહીવટ બ્રિટીશ સરકારને તબદીલ
 2. 1905 – બંગાળના ભાગલા
 3. 1919 – રોલેકટ કાયદાના બીલ વિરુદ્ધમાં આંદોલન (call for all India hartal against Rowlatt Bill)
 4. 1924 – સાયમન કમિશનની નિમણૂક
 (A) 1, 2, 3 અને 4 યોગ્ય છે. (B) 1, 2 અને 4 યોગ્ય છે.
 (C) 2, 3 અને 4 યોગ્ય છે. (D) 1, 2 અને 3 યોગ્ય છે.

032. નીચેના પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય નથી ?
1. 1935 – ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયા કાયદો પસાર (Government of India Act Passed)
 2. 1942 – ભારત છોડો આંદોલનની શરૂઆત
 3. 1945 – કોંગ્રેસ દ્વારા વચગાળાની સરકારની સ્થાપના
 4. 14 ઓગસ્ટ 1947 – પાકિસ્તાનને સ્વતંત્રતા
- (A) 3 (B) 4
(C) 2 (D) 1
033. આદિમાનવ (primitive man) સૌ પ્રથમ કઈ બાબત શીખેલ હતો ?
- (A) પશુ પાલન પ્રવૃત્તિ (animal husbandry) (B) ચક્ર (wheel)નું ઉત્પાદન (make a wheel)
(C) અગ્નિ પ્રગટાવતા (make fire) (D) અનાજનું ઉત્પાદન (grow grain)
034. ભારતમાં વ્યાપાર કરવા આવેલ પરદેશીઓ દ્વારા, સ્થાપવામાં આવેલ કોઈ અંગેની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
1. પોર્ટુગીઝ લોકો – કાલિકટ
 2. ડચ લોકો – પુલિકટ અને મદ્રાસ
 3. અંગ્રેજ લોકો – મુંબઈ
 4. ફ્રેન્ચ લોકો – સુરત, પુડુચેરી
- (A) 4 (B) 3
(C) 2 (D) 1
035. 1857 ના સ્વતંત્ર સંગ્રામમાં ભાગ લેનાર મહાનુભાવો અને તેઓના કાર્યમથકને યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
મહાનુભાવ	સ્થળ
1. બહાદુરશાહ ઝફર	a. ઝાંસી
2. નાના સહેબ	b. જગદીશપુર, બિહાર
3. કુવરસિંહ	c. કાનપુર
4. વીરાંગના લક્ષ્મીબાઈ	d. દિલ્લી
- (A) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - d
(C) 1 - b, 2 - a, 3 - d, 4 - c (D) 1 - a, 2 - d, 3 - c, 4 - b
036. મહાજન પદનું નામ રાજધાની અને વર્તમાન નામની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
- (A) અંગ – ચંપા (માલિની) – પૂર્વ બિહાર (B) મગધ – ગિરિવ્રજ / રાજગૃહ – દક્ષિણ બિહાર
(C) વજ્જિ – મિથિલા – ઉત્તર બિહાર (D) અસ્મક – લાજપુર (હાટક) – નૈઋત્ય કાશ્મીર
037. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
1. ગુજરાતના સ્વતંત્ર સલ્તનતનો પાયો નાખનાર અહમદશાહ હતો તેણે અમદાવાદમાં ભદ્રનો કિલ્લો, શાહી મહેલ, ત્રણ દરવાજા, જામા મસ્જિદની સ્થાપના કરેલ હતી.
 2. સુલતાન મહમદ બેગડો 13 વર્ષની ઉંમરે ગાદી ઉપર બેસેલ હતો તેણે જૂનાગઢ, ચાંપાનેર, કચ્છ, સિંધ વગેરે સ્થળો પર પોતાની સત્તા જમાવેલ હતી.
- (A) 1 વાક્ય યોગ્ય છે. (B) 2 વાક્ય યોગ્ય છે.
(C) 1 અને 2 વાક્યો યોગ્ય છે. (D) 1 અને 2 વાક્યો યોગ્ય નથી.

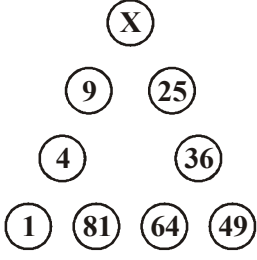
038. જ્યારે દેશનું અર્થતંત્ર વિકાસ પામતું હોય ત્યારે
1. GDPમાં સતત વિકાસ થઈ રહેલ છે.
 2. ગ્રોસ કેપીટલ ફોર્મેશનમાં પણ દર વર્ષે સતત વધારો થતો રહેલ છે. (Gross Capital Formation)
- (A) માત્ર પ્રથમ વાક્ય યોગ્ય છે. (B) માત્ર બીજું વાક્ય યોગ્ય છે.
 (C) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
039. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
1. પરદેશી કંપનીઓ દ્વારા પોતાની વસ્તુઓ બીજા દેશમાં સામાન્ય બજાર કિંમત કરતા ઓછા ભાવે નિકાસ કરવામાં આવે છે ત્યારે પોતાના દેશની ઉત્પાદક કંપનીઓની ઉત્પાદકતાનું રક્ષણ કરવા “એન્ટી ડમ્પીંગ” (Anti Dumping Duty) લાદવામાં આવે છે.
 2. વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયના વ્યાપાર નીતિ વિભાગ (Trade Policy Division) દ્વારા આ કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે.
- (A) માત્ર પ્રથમ વાક્ય યોગ્ય છે. (B) માત્ર બીજું વાક્ય યોગ્ય છે.
 (C) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
040. ટીઝર લોન (Teaser loan) એટલે ?
- (A) ઘણા ધનવાનોને આપવામાં આવતી મોટી રકમની લોન
 (B) સમાજના નબળા વર્ગના લોકોને સસ્તા દરે આપવામાં આવતી લોન
 (C) લોન, કે જેમા પ્રથમ અમુક વર્ષો માટે વ્યાજનો દર ઓછો હોય છે અને પછી વ્યાજનો દર વધારવામાં આવે છે.
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહીં
041. હાર્ડ ચલણ (Hard currency) સામાન્ય રીતે પસંદ કરવામાં આવે છે કારણ કે -
- (A) આર્થિક અને રાજકીય રીતે તે સ્થિર છે.
 (B) ખરીદી / સેવાના બદલામા તેનો સહેલાઈથી સ્વીકાર થાય છે.
 (C) તેમા અચાનક વધારો, ઘટાડો થતો નથી.
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી તમામ
042. નીચેના પૈકી કઈ બાબતો ફુગાવા (Inflation) સાથે સંકળાયેલ છે ?
1. લોકોની ઉત્પાદકતામાં ઘટાડો થાય છે ભલે ઘણા બધા લોકોને રોજગારી મળતી હોય.
 2. દેશના અર્થતંત્રમાં માંગ કરતા વધારે પુરવઠો.
- (A) માત્ર પ્રથમ બાબત (B) માત્ર બીજી બાબત
 (C) પ્રથમ અને બીજી બંને બાબતો (D) પ્રથમ અને બીજી બંને બાબતો યોગ્ય નથી
043. એક ગામની દુકાનમા માત્ર બે વ્યક્તિઓની જરૂર છે. પરંતુ તેનું પાંચ માણસોનું આખુ કુટુંબ દુકાનમા કામ કરે છે.
- (A) માળખાકીય બેરોજગારી (Structural unemployment)
 (B) પ્રચ્છન્ન બેરોજગારી (Disguised unemployment)
 (C) ચક્રીય બેરોજગારી (Cyclic unemployment)
 (D) ઘર્ષણ બેરોજગારી (Frictional unemployment)

044. નીચેના પૈકી કયા વાક્યો યોગ્ય છે ?
1. ભારત કઠોળનું સૌથી વધારે ઉત્પાદન અને ઉપયોગ (consume) કરનાર દેશ છે.
 2. કઠોળમાં સૌથી વધારે ઉત્પાદન ચણાનું થાય છે.
 3. ખરીફ પાકની મોસમમાં લગભગ 60% કઠોળનું ઉત્પાદન થાય છે.
- (A) 2 અને 3 (B) 1 અને 3
(C) 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
045. રીઝર્વ બેંક દ્વારા સંપૂર્ણ માલિકી ધરાવતી પેટા કંપની “ડીપોઝીટ ઈન્સ્યોરન્સ એન્ડ ક્રેડીટ ગેરેન્ટી કોર્પોરેશન, (DICGC)” કઈ ડીપોઝીટોમાં વીમાનું આરક્ષણ આપતી નથી ?
- (A) લોકલ એરિયા બેંકની બચત (B) પેમેન્ટ બેંકની બચત
(C) રીઝયોનલ રૂરલ બેંકની બચત (D) ઈન્ટર બેંક ડીપોઝીટ
046. જ્યારે રોકડ અનામત ગુણોત્તર (CRR) માં વધારો કરવામાં આવે છે ત્યારે
- (A) ધિરાણ કરવા માટે બેન્કો પાસે ઓછી રકમ વધે છે. (B) પરદેશના રોકાણકારો મુડી રોકાણ શરૂ કરે છે.
(C) સરકારની નાણાકીય ખાદમાં ઘટાડો થાય છે. (D) વેપાર-ઉદ્યોગમાં તેજી આવે છે.
047. નીચેના પૈકી કયા ઉદ્યોગને “મૂડી માલ ઉદ્યોગ” (Capital Goods Industries) ગણવામાં આવે છે ?
1. ઈજનેરી માલ ઉત્પાદન (Engineering goods)
 2. કાપડ ઉદ્યોગ (Textile)
 3. નાણા સેવાઓ (Financial Service Industry)
 4. બાંધકામ અને ખાણ અંગેની મશીનરીના એકમો
- (A) 2 અને 3 (B) 1 અને 4
(C) 1, 2 અને 4 (D) 2, 3 અને 4
048. નીચેના પૈકી કયું વાક્ય યોગ્ય છે ?
1. ભારતમાં સંગઠિત અને અસંગઠિત ક્ષેત્રનું વિભાજન રોજગારીની બાબતોને ધ્યાને લઈને કરવામાં આવે છે.
 2. પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને તૃતીય ક્ષેત્ર (primary, secondary and tertiary sector) ની ગણતરી સાધનોનો ઉપયોગ (resources usage) ના આધારે કરવામાં આવે છે.
- (A) 1 અને 2 પૈકી એક પણ વાક્ય યોગ્ય નથી. (B) 1 અને 2 બંને વાક્યો યોગ્ય છે.
(C) માત્ર 1 યોગ્ય છે. (D) માત્ર 2 યોગ્ય છે.
049. “Gilt edged market” એટલે...
- (A) સોના ચાંદીનું બજાર (Bullion Market)
(B) સરકારી જામીનગીરીનું બજાર (Market of govt. securities)
(C) બંદુકનું બજાર (Market of guns)
(D) ધાતુ બજાર (Market of pure metals)
050. “ખાદી કુદરતી રંગો” (Khadi Prakritik Paints)ના બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર તરીકે કોની નિમણૂક થયેલ છે ?
- (A) માન. સ્મૃતિ ઈરાની (B) માન. નીતીન ગડકરી
(C) માન. અમીત શાહ (D) માન. રાજનાથ સીંગ
051. “ચૂટણી વિષયક બાબતમા ન્યાયાલયોની દરમ્યાનગીરી ઉપર પ્રતિબંધ”ની જોગવાઈ, ભારતના બંધારણના કયા આર્ટિકલમાં કરવામાં આવેલ છે ?
- (A) 326 (B) 327
(C) 328 (D) 329

052. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
- ભારતના નિયંત્રક મહાલેખા પરીક્ષકની નિમણૂક સંઘ લોક સેવા આયોગ (UPSC) કરે છે.
 - તેઓની નિમણૂક નાણામંત્રી દ્વારા કરવામાં આવે છે અને હોદ્દાની મુદત પાંચ વર્ષની હોય છે.
- (A) 1 અને 2 બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (B) 1 અને 2 બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
(C) માત્ર 1 વાક્ય યોગ્ય છે. (D) માત્ર 2 વાક્ય યોગ્ય છે.
053. નીચેના પૈકી કયા વાક્યો યોગ્ય નથી.
- નાણાપંચની નિમણૂક ભારતના બંધારણની કલમ 280 હેઠળ કરવામાં આવે છે.
 - નાણાપંચ 10 વર્ષની મુદત માટે નીમવામાં આવે છે.
 - 15માં નાણાપંચમાં સને 2021ની વસ્તીને ધ્યાને લઈને ભલામણ કરવામાં આવશે.
- (A) 1 અને 2 (B) 1 અને 3
(C) 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 બધાજ વાક્યો યોગ્ય નથી.
054. જ્યારે લોકસભામાં બજેટ (Budget) નામંજૂર થાય છે ત્યારે
- (A) પુનઃ બજેટ રજૂ કરવામાં આવે છે. (B) નાણાસચિવની બદલી કરવામાં આવે છે.
(C) નાણામંત્રીશ્રી રાજનામું આપે છે. (D) સંપૂર્ણ મંત્રી મંડળ રાજનામું આપે છે.
055. ભારતના બંધારણ ઘડતર માટે પ્રથમ પ્રયત્નમાં જે કમિટી નીમવામાં આવેલ હતી તે કયા નામથી પ્રખ્યાત છે ?
- (A) ઈરવીન રીપોર્ટ (B) નહેરૂ રીપોર્ટ
(C) લોર્ડ માઉન્ટ બેટન રીપોર્ટ (D) હંટર કમિટી રીપોર્ટ
056. ભારતના સંવિધાનમાં આપવામાં આવેલ હકોના અમલ કરવાના અધિકારો કઈ કલમમાં દર્શાવવામાં આવેલ છે ?
- (A) 32 (B) 31
(C) 30 (D) 29
057. નીચેના પૈકી કયું વાક્ય યોગ્ય નથી ?
- (A) “રાજ્ય”ની વ્યાખ્યા – કલમ-12, કલમ-36
(B) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો લાગુ પાડવા બાબત – કલમ-37
(C) રાજ્ય દ્વારા લોકકલ્યાણની વૃદ્ધિ માટેની સામાજિક વ્યવસ્થા – કલમ-40
(D) ઉદ્યોગોના વહીવટમાં કામદારોની ભાગીદારી – કલમ-43-ક (43-A)
058. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
- ભારતના સંવિધાનના ભાગ-5 માં પ્રકરણ 1 કારોબારીમાં રાષ્ટ્રપતિ અને ઉપરાષ્ટ્રપતિ અંગેની જોગવાઈઓ દર્શાવેલ છે.
 - ભારતના રાષ્ટ્રપતિ અને સંઘની કારોબારી અંગેની જોગવાઈઓ ભારતના બંધારણની કલમ 52 અને 53 માં દર્શાવેલ છે.
- (A) પ્રથમ વાક્ય યોગ્ય છે. (B) બીજું વાક્ય યોગ્ય છે.
(C) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
059. નીતિ આયોગ દ્વારા નવા ભારતની રણનીતિ (National Strategy for New India) માં નીચેના પૈકી કઈ બાબતનો સમાવેશ કરેલ નથી ?
- (A) 41 મહત્વના ક્ષેત્ર માટે લક્ષ્યાંકો નક્કી કરેલ છે અને તેને સિદ્ધ કરવાનું આયોજન
(B) આ લક્ષ્યાંકો મેળવવા ત્રણ પેટા ગ્રુપ (Group) ની રચના કરવામાં આવેલ છે.
(C) આ કાર્યમાં 800 લાભાર્થીઓ, 550 બહારના નિષ્ણાંતોની સેવા લેવામાં આવેલ છે.
(D) આ અહેવાલમાં 52 પ્રકરણો અને 6 ભાગનો સમાવેશ થાય છે.

060. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
1. સંસદ વિધાન મંડળ અને પંચાયતોની ચૂંટણીની સંપૂર્ણ જવાબદારી ચૂંટણી આયોગમા નિહિત થાય છે.
 2. ચૂંટણી આયોગમાં મુખ્ય ચૂંટણી કમિશ્નર ઉપરાંત મહત્તમ બે સભ્યો હોય છે.
- (A) પ્રથમ વાક્ય યોગ્ય છે. (B) બીજું વાક્ય યોગ્ય છે.
(C) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય છે. (D) પ્રથમ અને બીજું બંને વાક્યો યોગ્ય નથી.
061. નીચેના વાક્યો ચકાસો :
1. ભારતના બંધારણની કલમ 315(1) મુજબ સંઘને એક લોક સેવા આયોગ રહેશે.
 2. રાજ્ય સેવા આયોગની બાબતમાં, આયોગના સભ્ય પોતાનું રાજીનામું રાષ્ટ્રપતિને સાદર કરે છે.
 3. રાજ્ય લોક સેવાના અધ્યક્ષ, સભ્યો ભારત સરકાર, રાજ્ય સરકાર હેઠળ બીજી કોઈ નોકરી માટે પાત્ર ગણાશે નહીં.
- (A) 1 અને 3 વાક્ય યોગ્ય છે. (B) 2 અને 3 વાક્ય યોગ્ય છે.
(C) 1 અને 2 વાક્ય યોગ્ય છે. (D) 1, 2 અને 3 વાક્ય યોગ્ય છે.
062. કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગ અને નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થા મળીને ઈન્ટિગ્રીટી ઈન્ડેક્સ (Integrity Index) ની ગણતરી કરવા અને સંબંધીત અન્ય કામગીરી કરવા કાર્યવંત છે ?
- (A) નીતિ આયોગ (B) રીઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
(C) સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઈન્વેસ્ટિગેશન (CBI) (D) IIM અમદાવાદ
063. નીચેના પૈકી કયા વાક્યો યોગ્ય છે ?
1. લોકપાલ અને લોકાયુક્ત સંબંધી કાયદો સને 2013મા બનેલ હતો અને 2014 માં તેનો અમલ શરૂ કરેલ હતો.
 2. લોકપાલ અધ્યક્ષ ઉપરાંત 8 સભ્યો હોઈ શકે છે.
 3. લોકપાલ અધ્યક્ષ અને સભ્યોની મુદત 6 વર્ષ હોય છે.
- (A) 1 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે. (B) 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.
(C) 1 અને 2 વાક્યો યોગ્ય છે. (D) 1, 2 અને 3 વાક્યો યોગ્ય છે.
064. 7, 10, 8, 11, 9, 12, – ખાલી જગ્યા પુરો.
- (A) 7 (B) 10
(C) 12 (D) 15
065. 9, 16, 23, 30, 37, 44, 51 અને – ખાલી જગ્યા પુરો.
- (A) 59, 66 (B) 56, 63
(C) 58, 66 (D) 58, 65
066. નીચેના પૈકી કયું વાદ્ય (instrument) યોગ્ય નથી ?
- (A) ગીટાર (guitar) (B) વાસળી (flute)
(C) વાયોલીન (violin) (D) સિતાર (sitar)
067. ELFA, GLHA, ILJA,, MLNA – ખાલી જગ્યા પુરો.
- (A) OLPA (B) KLMA
(C) LLMA (D) KLLA

068.

X = કઈ સંખ્યા હશે ?

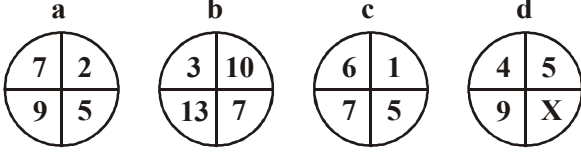
(A) 16

(B) 18

(C) 20

(D) 24

069.

X = નું મુલ્ય કેટલું હશે ?

(A) 7

(B) 5

(C) 3

(D) 1

070.

18	24	32
12	14	16
3	A	4
72	112	128

A નું મુલ્ય કેટલું હશે ?

(A) -2

(B) -3

(C) -4

(D) -5

071.

સાદા વ્યાજથી મુકેલ રકમ, વ્યાજ સહીત ત્રણ વર્ષ બાદ 815 થાય છે અને ચાર વર્ષ બાદ 854 થાય છે, આ સંજોગોમાં મુદ્દલ કેટલી હશે ?

(A) 650 રૂ.

(B) 690 રૂ.

(C) 698 રૂ.

(D) 700 રૂ.

072.

ભુપેન્દ્ર 20 ડઝન પેન, ડઝન ના 375 રૂ. ના ભાવે ખરીદે છે અને 33 રૂ. ની એક ના ભાવે વેચે છે. આ સંજોગોમાં તેને કેટલા ટકા નફો/નુકસાન થયું હશે ?

(A) 5.6% નફો

(B) 3.5% નુકસાન

(C) 6.5% નુકસાન

(D) 4.3% નફો

073.

11 રમતવીરોની ટીમમાં કેપ્ટનની ઉંમર 26 વર્ષ છે અને વીકેટકીપર, કેપ્ટન કરતા ત્રણ વર્ષ મોટો છે. જો આ બંનેને બાદ કરવામાં આવે તો બાકી ખેલાડીઓની ઉંમર ટીમની ઉંમરના સરેરાશ કરતા એક વર્ષ ઘટે છે. આ સંજોગોમાં ટીમની સરેરાશ ઉંમર કેટલી હશે ?

(A) 26 વર્ષ

(B) 25 વર્ષ

(C) 24 વર્ષ

(D) 23 વર્ષ

074. 1.5 હેક્ટર (one point five hectares) જમીન ઉપર 5 સેન્ટીમીટર વરસાદ પડે છે. તો કુલ કેટલા ક્યુબીક મીટર વરસાદ પડેલ હશે ?
- (A) 75 ક્યુબીક મીટર (B) 750 ક્યુબીક મીટર
(C) 7,500 ક્યુબીક મીટર (D) 75,000 ક્યુબીક મીટર
075. (112×5^4) નુ મુલ્ય કેટલું હશે ?
- (A) 67,000 (B) 70,000
(C) 76,500 (D) 77,200
076. A એક કામ 6 દિવસમાં, B તેજ કામ 8 દિવસમાં કરી શકે છે. C સાથે મળીને A અને B દ્વારા તે કામ 3 દિવસમાં પૂર્ણ કરેલ છે. જો કુલ મજૂરી રૂા. 3,200 હોય તો C ને કેટલા પૈસા મળ્યા હશે ?
- (A) 1,600 રૂા. (B) 1,200 રૂા.
(C) 400 રૂા. (D) 325 રૂા.
077. નીચેના પૈકી સૌથી વધારે સૂર્ય પ્રકાશ પરાવર્તન કોણ કરી શકે છે ?
- (A) તાજા બરફથી ઢંકાયેલ જમીન (B) રેતીનું રણ
(C) ડાંગરના પાકવાળી જમીન (D) માટીવાળુ મેદાન
078. નીચેના પૈકી કોને તત્વજ્ઞાની ઊન (philosopher's wool) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) ઝિંક ક્લોરાઈડ (B) ઝિંક બ્રોમાઈડ
(C) ઝિંક નાઈટ્રેટ (D) ઝિંક ઓક્સાઈડ
079. સામાન્ય કીડીઓ જ્યારે કરડે છે ત્યારે શરીરમાં કયુ એસીડ દાખલ કરે છે ?
- (A) મિથેનોલ (B) ગ્લેશિયલ એસીડ
(C) સ્ટીઅરીક એસીડ (D) ફોર્મિક એસીડ
080. ભારતમાં સૌથી વધુ મેંગ્રુવ (Mangrove)ના વૃક્ષો કયા રાજ્યમાં આવેલ છે ?
- (A) પશ્ચિમ બંગાળ (B) કેરલા
(C) ગુજરાત (D) ઓડીસા
081. ધી લાસ્કર એવોર્ડ (The Laskar Award) કયા ક્ષેત્રની કામગીરી સબબ આપવામાં આવે છે ?
- (A) પરમાણું વિજ્ઞાન (B) ધાતુ વિજ્ઞાન
(C) તબીબી વિજ્ઞાન (D) રસાયણ વિજ્ઞાન
082. રેડીયો એક્ટીવ એલીમેન્ટ રેડીયમ (Radio active element radium) ની શોધ કોણે કરેલ હતી ?
- (A) આઈઝેક ન્યુટન (B) મેડમ ક્યુરી
(C) બેન્જામીન ફ્રેન્કલીન (D) આલબર્ટ આઈન્સ્ટાઈન
083. નીચેના પૈકી બાબતની ચકાસણી વખતે (At the time of testing) મહત્તમ મૃત્યુ થયેલ છે.
- (A) ડાયનામાઈટ (Dynamite) (B) સીડી (Ladders)
(C) રેસીંગ કાર (Racing Car) (D) પેરાશુટ (Parachute)
084. નેશનલ બાયોડાઈવર્સિટી ઓથોરીટી (NBA) નું વડુ મથક કયા સ્થળે છે ?
- (A) કલકત્તા (B) પુણે
(C) ચેન્નાઈ (D) દીબ્રુગઢ
085. સામાન્ય વ્યક્તિના રક્તનું PH સ્તર કેટલું હોય છે ?
- (A) 4.52 થી 4.75 (B) 8.25 થી 8.35
(C) 6.45 થી 6.55 (D) 7.35 થી 7.45

086. લીલા ફળોને કૃત્રિમ રીતે પકાવવા માટે કયો ગેસ વપરાય છે ?
 (A) એસીટિલીન (ઈથલિન) (B) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ
 (C) ઈથેન (D) હાયડ્રોજન
087. હાલમાં “Bone Death”ના કિસ્સા ભારતના કયા રાજ્યમાં જોવા મળેલ છે ?
 (A) પંજાબ (B) ગુજરાત
 (C) બિહાર (D) મહારાષ્ટ્ર
088. ભારત સરકારના નવા આરોગ્ય મંત્રી (Health Minister) તરીકે કોણે કાર્યભાર સંભાળેલ છે ?
 (A) શ્રી કિરણ રીજ્જુ (B) શ્રી અશ્વીની વૈષ્ણવ
 (C) શ્રી મનસુખ માંડવીયા (D) શ્રી જી. કિષ્ણ રેડ્ડી
089. ભારતની કઈ કંપનીએ હાલમાં Airbus H 125 હેલીકૉપ્ટર (Airbus H 125 Helicopter) ખરીદવા માટે કરાર કરેલ છે ?
 (A) ડેક્કન એવીએશન લી. (Deccan Aviation Ltd.)
 (B) વિમેન એરો સર્વિસીસ (Woman Aero Services)
 (C) એયર ચાર્ટર સર્વિસીસ પ્રા. લી. (Air Charter Services Pvt. Ltd.)
 (D) પેરેમાઉન્ટ એરવેઝ (Paramount Airways)
090. નીચે પૈકીના કયા ક્ષેત્રને MSME ક્ષેત્રમાં પ્રાયોરીટી લેન્ડિંગ (priority landing) માટે યોગ્ય ગણવામાં આવેલ છે ?
 (A) મત્સ્યોદ્યોગ (Fishing)
 (B) છુટક અને જથ્થાબંદ વેપાર (Retail & wholesale trade)
 (C) વૃક્ષ ઉછેર (Forestry)
 (D) મધમાખી ઉછેર અને મધનું ઉત્પાદન (Bee keeping & production of honey)
091. “Personnel Management and Public Administration” બાબતે હાલમાં ભારત સરકારે કયા દેશ સાથે બેઠક કરેલ છે ?
 (A) યુનાઈટેડ કિંગડમ (U.K.) (B) જાપાન (Japan)
 (C) સિંગાપુર (Singapore) (D) ચીન (China)
092. નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થાએ “Genomic Variants of Oral Cancer” અંગે જરૂરી માહિતી એકત્રીત કરેલ છે ?
 (A) IIT - Delhi (B) DRDO
 (C) ICMR (D) DBT - NIBMG
093. ટોકીયો ખાતે યોજાનાર ઑલમ્પીકમાં “Flag bearer for the Indian contingent” તરીકે કોની નીમણુંક થયેલ છે ?
 (A) M.C. મેરીકૉમ અને મનપ્રીત સીંઘ (B) ગીતા ફોગટ અને અમીત પનઘાઈ
 (C) હીમા દાસ અને મનીશ કૌશીક (D) સુનીલ કુમાર અને પુજા રાની
094. દલાઈ લામાની 86મી વર્ષગાંઠ (86th Birth day) ક્યારે ઉજવાઈ હતી ?
 (A) 6 જુલાઈ (B) 7 જુલાઈ
 (C) 8 જુલાઈ (D) 9 જુલાઈ
095. રમતના મેદાનો, સ્થળ અને રાજ્યની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
 1. ડૉ. વાય. એસ. રાજશેખરા રેડ્ડી સ્ટેડીયમ – વિશાખાપટ્ટનમ, આંધ્રપ્રદેશ
 2. સતીન્દ્ર મોહન દેવ સ્ટેડીયમ – ગૌહત્તી, આસામ
 3. ઐશબાગ સ્ટેડીયમ (Aishbagh Stadium) – લખનઉ, ઉત્તર પ્રદેશ
 4. સવાઈ માનસીંગ સ્ટેડીયમ – ઉદયપુર, રાજસ્થાન
 (A) 4 (B) 3
 (C) 2 (D) 1

096. ભારતની રમતો અને ટ્રોફી અથવા કપની જોડીઓ યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
1. ધ્યાનચંદ ટ્રોફી	a. ફુટબોલ
2. અમીત દિવાન કપ	b. ક્રિકેટ
3. DMC ટ્રોફી	c. બેડમીન્ટન
4. દેવધર ટ્રોફી	d. હૉકી
- (A) 1 - b, 2 - d, 3 - c, 4 - a (B) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c
(C) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d
097. ભારતની મહિલા વૈજ્ઞાનિકો અને તેઓના પ્રભુત્વની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી યોગ્ય નથી ?
- (A) ડૉ. અર્યના શર્મા – વનસ્પતિ શાસ્ત્ર (B) ડૉ. દર્શન રંગનાથક – પ્રોટીન સંશોધક
(C) ડૉ. આસીમા ચૌધરી – પોલીયોની રસી શોધનાર (D) ડૉ. રમણ પિરામલ – બીજગણિતના મહારથી
098. મહિલા ખેલાડીઓ - રમતની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડીઓ યોગ્ય છે ?
1. સાયના નેહવાલ – બેડમિન્ટન
2. મેરી કૉમ – તીરંદાજ
3. ગીતા ફોગટ – કુસ્તીબાજ
4. બુલા ચૌધરી – સ્વીમીંગ
- (A) 1 (B) 2
(C) 3 (D) 4
099. “NIPUN” યોજના કયા મંત્રાલય દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલ છે ?
- (A) કોમર્સ અને ઔદ્યોગિક મંત્રાલય (B) શિક્ષણ મંત્રાલય
(C) ખેતીવાડી મંત્રાલય (D) ગૃહ મંત્રાલય
100. નીચેના પૈકી કઈ કંપનીને સ્પુટનીક V (Sputnik V) ભારતમાં ઉત્પાદન કરવા મંજૂરી મળેલ છે ?
- (A) બાલાજી (Balaji) બાયોટેક (B) આદીત્ય (Aditya) બાયોલૉજીકલ
(C) કેડીલા (Cadila) ફાર્મા (D) પાનેસીયા (Panacea) બાયોટેક

101. પશ્ચિમી તત્ત્વજ્ઞાન (Philosophy) ની ઉત્પત્તિ (genesis) એ ના નામથી ઓળખાતી પરંપરા (school) સાથે જોડાયેલી છે.
- (A) એલીઅટીક (Eleatic) (B) માઈલેસીયન (Milesian)
(C) સોફિસ્ટ (Sophist) (D) એથેનીયન (Athenian)
102. નીચેના પૈકી કયા તત્ત્વચિંતકો 'Panta Rhei' (બધુંજ બદલાય છે અથવા જીવન એ સતત પરિવર્તનશીલ છે) (everything changes or life is flux) શબ્દ પ્રયોગ માટે જાણીતા છે ?
- (A) Pythagoras (B) Parmenides
(C) Heraclitus (D) Democritus
103. સોક્રેટીસે ને સર્વોચ્ચ શુભ (supreme good) તરીકે ગણેલ છે.
- (A) મોક્ષ Liberation (B) પરલક્ષિતતાવાદ (Altruism)
(C) સદ્ગુણ (Virtue) (D) શાખ (Testimony)
104. સોક્રેટીસના મતે, પ્લોટોના 'Gorgia' માં લોકોને અન્યાય અને અન્યાયના ઉપાય વિશે જાગૃત કરવા માટે શેનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ?
- (A) નીતિમતા (Ethics) (B) વાકઘટા (Rhetoric)
(C) અર્થશાસ્ત્ર (Economics) (D) રાજનીતિ (Politics)
105. પ્લોટોના 'Republic'માં માનવ વ્યક્તિત્વ (human soul) ના ત્રણ પાસા કયા છે ?
- (A) બુદ્ધિત્વ (Rational), વાસનાવૃત્તિ (appetitive) અને વિચારવાદી (idea)
(B) બુદ્ધિત્વ (Rational), ચિંતનાત્મકતા (contemplative) અને વાસનાવૃત્તિ (appetitive)
(C) બુદ્ધિત્વ (Rational), શૌર્યત્વ (spirit) અને વાસનાવૃત્તિ (appetitive)
(D) બુદ્ધિત્વ (Rational), શૌર્યત્વ (spirit) અને વ્યવહારિકતા (practical)
106. એરિસ્ટોટલે રૂપલક્ષી કારણ (formal cause) કઈ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરેલ છે ?
- (A) લક્ષ્ય (aim) કે ધ્યેય (goal) કે જેને સિદ્ધ કરવા માટે કોઈ વ્યક્તિ નિર્ધારણ કરે છે.
(B) કોઈ દ્રવ્ય (matter) કે જે પદાર્થ (object) બનાવે છે.
(C) કોઈ પણ ઘટના (event) અથવા પ્રક્રિયા (process) શરૂ કરે છે.
(D) પદાર્થ (object) જેમ છે તેમ રહે તે માટે કોઈ રૂપરેખા (form) કે જે આવશ્યક છે.
107. એરિસ્ટોટલના મતે દ્રવ્ય (substance) ના સ્વરૂપ વિશે નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) ઈન્દ્રીય ગ્રાહ્ય (sensible) અને નાશવંત (perishable) દ્રવ્ય
(B) ઈન્દ્રીય ગ્રાહ્ય (sensible) પદાર્થ કે જેનો નાશ થતો નથી.
(C) દ્રવ્ય કે જે ઈન્દ્રીય ગ્રાહ્ય (sensible) કે નાશવંત (perishable) નથી.
(D) ઉપરોક્ત પૈકી તમામ
108. St. Augustine એ પ્રતિપાદીત કર્યું હતું કે સુખી રહેવા માટે પ્રત્યેક વ્યક્તિએ જાણવું જરૂરી છે.
- (A) કુદરતી ઘટનાઓના (natural occurrences) કારણો
(B) સારા અને અનિષ્ટ (good and evil) ના કારણો
(C) (A) તથા (B) બંને
(D) (A) અથવા (B) એક પણ નહીં

101. The genesis of western philosophy rests in the ideas of the so called _____ school?
(A) Eleatic (B) Milesian
(C) Sophist (D) Athenian
102. Which of these philosophers is best remembered for the phrase *Panta Rhei* (everything changes or life is flux)?
(A) Pythagoras (B) Parmenides
(C) Heraclitus (D) Democritus
103. Socrates held _____ as the supreme good.
(A) Liberation (B) Altruism
(C) Virtue (D) Testimony
104. In Plato's *Gorgias*, what according to Socrates should be used to make people aware of injustice, and of the cure for injustice?
(A) Ethics (B) Rhetoric
(C) Economics (D) Politics
105. In Plato's *Republic*, the three parts of the human soul are:
(A) Rational, appetitive and ideal
(B) Rational, contemplative and appetitive
(C) Rational, spirit and appetitive
(D) Rational, spirit and practical
106. Aristotle defined formal cause as:
(A) The aim or goal which one sets out to achieve
(B) The matter that goes to make up an object
(C) What starts off an event or a process
(D) The form that is necessary so that the object may be as it is
107. Choose the kinds of substance according to Aristotle:
(A) Sensible and perishable substance
(B) Sensible objects which do not perish
(C) Substances that are neither sensible nor perishable
(D) All of the above
108. St. Augustine maintained that, to be happy, one must know:
(A) The causes of natural occurrences
(B) The causes of good and evil
(C) Both (A) and (B)
(D) Neither (A) nor (B)

109. St. Anselm ની સત્તામૂલક દલીલ (ontological argument) એ દ્વારા શ્રેષ્ઠ રીતે રજૂ કરી શકાય છે.
 (A) અસ્તિત્વ થી હાર્દ સુધી
 (B) ખ્રિસ્તી ધર્મશાસ્ત્રમાંથી તારવેલા પૂર્વ વિધાન સાથે ઉદ્ભવે છે.
 (C) પૂર્વાનુમાન કરે છે કે ભગવાનનું અસ્તિત્વ છે.
 (D) હાર્દ થી શરૂ થાય છે અને અસ્તિત્વ એ સમાપ્ત થાય છે.
110. 'Summa Contra Gentiles' અને 'Summa Theologica' એ દ્વારા લખવામાં આવેલ છે.
 (A) St. Anselm (B) St. Augustine
 (C) St. Thomas Aquinas (D) St. Bonaventure
111. Rene Descartes એ તેમની કૃતિ 'Meditation' માં નો ઉદ્દેશ દર્શાવે છે.
 (A) આધુનિક ભૌતિકશાસ્ત્રમાં ઈશ્વરની અપ્રાસંગિકતાનો આધાર રજૂ કરે છે.
 (B) નિશ્ચિત જ્ઞાનનો આધાર પૂરો પાડે છે.
 (C) દર્શાવે છે કે આત્મા એ શરીર સાથે એક રૂપ છે.
 (D) સાબિત કરવા માંગે છે કે તે કશું જ જાણતા નથી.
112. Rene Descartes ના મતે જેની ઉપર શંકા થઈ શકતી નથી તે શું છે ?
 (A) મારું સ્વપ્ન (my dream) (B) કોઈ અનિષ્ટ તત્વનું અસ્તિત્વ છે.
 (C) 'હું' છું. (I exist) (D) હું અભૌતિક (immaterial) આત્મા છું
113. Spinoza ના મતે માત્ર એક દ્રવ્ય (substance) અસ્તિત્વ ધરાવે છે અને તે છે.
 (A) પાણી (B) ભગવાન અથવા કુદરત
 (C) અગ્નિ (D) વાયુ
114. Spinoza ના મતાનુસાર દ્રવ્ય (substance) અલગ અલગ સ્વરૂપો ધારણ કરે છે જેને તે કહે છે.
 (A) ચિદદ્રવ્ય (monads) (B) સ્થિતિઓ (mode)
 (C) અસીમ (aperion) (D) એલેથીયા (alethia)
115. Leibniz ના મતે સ્મૃતિ સાથે જાગૃત ચિદદ્રવ્ય પ્રદાન થયેલા છે અને તે તરીકે ઓળખાય છે.
 (A) શરીરો (bodies) (B) જીવાત્મા (soul)
 (C) મન (mind) (D) આત્મા (spirits)
116. John Locke ના દ્વિતાયકગુણો (secondary qualities) ના વિચારો એ :
 (A) આપણને માત્ર તર્ક દ્વારા જાણવા મળે છે. (B) એ ખરેખર વસ્તુના ગુણો સમાન છે.
 (C) એ ખરેખર વસ્તુના ગુણો સમાન નથી. (D) ઈન્દ્રીય પ્રત્યક્ષમાં આકાર અને કદને લગતા ગુણો છે.
117. Locke દ્વારા આપવામાં આવેલ બાહ્ય વિશ્વ (external world) નો Berkeley નકાર કરે છે અને ખ્યાલને જાળવી રાખે છે.
 (A) પ્રાથમિક અને દૈતીયક ગુણો વચ્ચેનો તફાવત
 (B) મન (mind) અને દૃવ્ય બંને
 (C) માત્ર મન (mind) એ જ વિચારોનું કારણ અને સ્ત્રોત છે.
 (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહીં

109. St. Anselm's ontological argument is captured best in:
(A) Progresses from existence to essence
(B) Originates with premises derived from Christian theology
(C) Presupposes that God exists
(D) Begins with essence and ends with existence
110. *Summa contra Gentiles* and *Summa Theologica* was written by?
(A) St. Anselm (B) St. Augustine
(C) St. Thomas Aquinas (D) St. Bonaventure
111. Rene Descartes in his *Meditations*, aims to
(A) Ascertain the irrelevance of God to modern physics
(B) Deliver a firm foundation for knowledge
(C) Show that the soul is identical with the body
(D) Prove that he knows nothing.
112. Which cannot be doubted according to Rene Descartes?
(A) My dreams (B) May be there's an evil demon existing.
(C) I exist (D) I am an immaterial soul.
113. Spinoza held that there was only one substance, and it was?
(A) Water (B) God or nature
(C) Fire (D) Air
114. According to Spinoza Substance takes different forms, which he calls?
(A) Monads (B) Modes
(C) Apeiron (D) Alethia
115. For Leibnitz, there are conscious monads endowed with memory and they are known as?
(A) Bodies (B) Souls
(C) Mind (D) Spirits
116. John Locke's ideas of secondary qualities:
(A) Are known to us through reason alone
(B) Resembles what exists in an object itself
(C) Do not resemble what exists in an object itself
(D) Are perception such as shape and size
117. Berkeley refuses the concept of external world given by Locke and retains?
(A) The distinction between primary and secondary qualities
(B) Mind and matter both
(C) Mind only as the cause and source of ideas
(D) None of the above

118. કોઈ પણ બાબતના સતત સહચર્યના કારણે ખ્યાલો સર્જાય છે. અભિસંધાન (conditioning) ની સરળ પ્રક્રિયાએ આપણે કેવી રીતે વિચારીએ છીએ તેનો મૂળભૂત પાયો છે. આ ખ્યાલ એ કયા તત્વચિંતકનો છે ?
- (A) George Berkeley (B) John Locke
(C) David Hume (D) Hegel
119. Kent ના મતે કોઈનું પણ અસ્તિત્વ હોય તે માટે તે હોવું જોઈએ.
- (A) કાળમાં નિયત હોવું જોઈએ. (Determinable in time)
(B) ઊંચાઈમાં નિયત હોવું જોઈએ. (Determinable in Hight)
(C) વર્તનમાં નિયત હોવું જોઈએ. (Determinable in Action)
(D) મૂલ્યમાં નિયત હોવું જોઈએ. (Determinable in Value)
120. Hegel નું તત્વચિંતન એ નિરપેક્ષ (absolute) આદર્શવાદ (idealism) તરીકે શા માટે ગણવામાં આવે છે ?
- (A) કારણ કે નિરપેક્ષ ભાવના એ એક આદર્શવાદી સ્વપ્ન છે જે ક્યારેય સાકાર થઈ શક્યું નથી.
(B) કારણ કે જે વાસ્તવિક છે તેની વાસ્તવિકતા નિરપેક્ષના સંબંધમાં છે.
(C) કારણ કે વાસ્તવિકતા એ પ્રત્યેક નિરપેક્ષ અનન્ય વ્યક્તિની જાગૃત અવસ્થામાં નિર્માણ પામે છે.
(D) કારણ કે આદર્શ વિના (ideals) આપણે સંપૂર્ણપણે લૂપ્ત થઈ જઈએ છીએ.
121. એરિસ્ટોટલ એવું વિચારતા હતા કે એ માનવજાતની લાક્ષણિકતા છે.
- (A) નકલ (copy) / અનુકરણ (mimesis) (B) જગતમાં હોવાપણું (being) / ડાસાઈન (dasein)
(C) ક્રિયાત્મક (function) / (ergen) (D) સ્થિતપ્રજ્ઞ (impassive) / ભાવશૂન્યતા (ataraxia)
122. કાયરતા અને અવિચારીપણું એ બે દુર્ગુણોની વચ્ચે કયો સદ્ગુણ રહેલો છે ?
- (A) વહીવટી કૌશલ્ય (B) સાહસ
(C) નિદર્શન જ્ઞાન (D) ઉદારતા
123. એરિસ્ટોટલના મત અનુસાર આપણા (માનવ) માટે ક્રિયાના કાર્યક્ષેત્રનું ઉપલબ્ધ ઉચ્ચતમ સ્વરૂપ કયું છે ?
- (A) ચિંતનાત્મક કાર્યક્ષેત્ર (contemplative activity) (B) વ્યવહાર કાર્યક્ષેત્ર (practical activity)
(C) ધાર્મિક કાર્યક્ષેત્ર (religious activity) (D) ફુરસદ કાર્યક્ષેત્ર (leisure activity)
124. અહંકેન્દ્રીતાવાદ (egoism) અનુસાર, તમે અયોગ્ય વર્તન ત્યારે કરો છો જ્યારે
- (A) તમારા પોતાના હિતમાં વધારો થાય તેવું કરતા નથી. (You do not maximise your own best interest)
(B) વધુમાં વધુ લોકોનું હિત વધારવાનું વિચારતા નથી. (You do not maximise for the greatest people)
(C) તમે તમારા પડોશીના હિતમાં વધારો થાય તેવું કરતા નથી. (You do not maximise your neighbours interest)
(D) સ્વાર્થી રીતે વર્તન કરો છો. (You do ations in a selfish manner)
125. Immanud Kant ના મત અનુસાર ઉચ્ચ નૈતિકતાનો સિદ્ધાંત (The supreme principle of morality) કયો છે ?
- (A) વૈશ્લેષિક અને પ્રાગાનુભાવિક (Analytic and a priori)
(B) સંશ્લેષક અને પ્રાગાનુભાવિક (Synthetic and a priori)
(C) વૈશ્લેષિક અને અનુભાવ સાપેક્ષ (Analytic and a posteriori)
(D) સંશ્લેષક અને અનુભવ સાપેક્ષ (Synthetic and a posteriori)

118. Simple process of conditioning is the whole basis of how we think: ideas are linked together in our minds by chains of association, this is the view of which Philosopher?
- (A) George Berkeley (B) John Locke
(C) David Hume (D) Hegel
119. According to Kant, in order for something to exist it must be:
- (A) Determinable in Time
(B) Determinable in Height
(C) Determinable in Action
(D) Determinable in Value
120. Why is Hegel's philosophy characterized as absolute idealism?
- (A) Since the Absolute Spirit is an idealistic dream that could never be realized
(B) Because whatever is real has its reality only in relation to the Absolute
(C) Because reality is constituted in the consciousness of each absolutely unique individual.
(D) For without ideals, we are absolutely lost
121. Aristotle thought that Human beings have a characteristic _____
- (A) Copy/mimesis (B) Being/dasein
(C) Function/ergon (D) Impassive/Ataraxia
122. In between two vices: Cowardice and Rashness, lies which virtue?
- (A) Administrative Skill (B) Courage
(C) Demonstrative Knowledge (D) Generosity
123. According to Aristotle the highest form of activity open to us (humans) is?
- (A) Contemplative activity (B) Practical activity
(C) Religious activity (D) Leisure activity
124. According to egoism, you act wrongly whenever:
- (A) You do not maximise your own best interest
(B) You do not maximise for the greatest people
(C) You do not maximise your neighbours interest
(D) You do actions in a selfish manner.
125. The supreme principle of morality according to Immanuel Kant is?
- (A) Analytic and A priori
(B) Synthetic and A priori
(C) Analytic and A posteriori
(D) Synthetic and A posteriori

126. સૌથી મહાન સુખ સિદ્ધાંત (The Greatest Happiness Principle) એ નીચેના પૈકી કોનો મૂળભૂત ખ્યાલ છે ?
 (A) સદ્ગુણ નૈતિકતા (virtue ethics) (B) અહિંસા (non violence)
 (C) ઉપયોગીતાવાદ (utilitarianism) (D) પરિણામલક્ષી (deontological)
127. Jeremy Bentham નૈતિક ગણતરીને વૈજ્ઞાનિક બનાવવા પ્રયત્ન કર્યા અને આ પ્રક્રિયામાં તેમણે શું વિકસાવ્યું ?
 (A) પરલક્ષી ગાણિતિક માપન (altruistic calculus)
 (B) શૂન્યવાદી ગાણિતિક માપન (nihilistic calculus)
 (C) સુખવાદી ગાણિતિક માપન (hedonistic calculus)
 (D) સદ્ગુણલક્ષી ગાણિતિક માપન (virtuous calculus)
128. કયા તત્વચિંતકના મતે લોકોને કાયદાનું ઉલ્લંઘન કરતા અટકાવવા માટે વધુ માત્રામાં અપાતી સજાઓ ગેરવાજબી છે ?
 (A) Fredrick Nietzsche (B) Jeremy Bentham
 (C) John Locke (D) J.P. Sartre
129. J.S. Mill ના મત અનુસાર, કેવી રીતે વર્તન કરવું તે નક્કી કરવામાં :
 (A) આપણે શાસ્ત્રો ઉપર આધાર રાખવો જોઈએ.
 (B) આપણે આપણા વર્તનના અપેક્ષિત પરિણામોની ગણતરી કરવી જોઈએ.
 (C) આપણા ઉપયોગિતાના સિદ્ધાંતથી તારવેલા અનુભવ આધારિત નિયમો પર આધારિત રહેવું જોઈએ.
 (D) આપણે પરંપરા તરફ ધ્યાન આપવું જોઈએ.
130. આવેગલક્ષિતા (emotivism) માને છે કે નૈતિક નિવેદનો
 (A) એક પ્રકારના નૈતિક વિધાનો છે. (B) કોઈ અંશે પણ નૈતિક વિધાનો નથી.
 (C) માત્ર અમુક સમયે જ સાચા છે. (D) હંમેશા સત્ય છે.
131. જૈન નીતિશાસ્ત્રના પાંચ મહાવ્રતો એ કોના પાંચ પ્રતિબંધો (યમો)ને અનુલક્ષીને છે ?
 (A) ચાર્વાક (B) બૌદ્ધ ધર્મ
 (C) યોગ પ્રણાલી (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં
132. જૈન વિચારકોના મતાનુસાર, પાંચ ઈન્દ્રીયો શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, સ્વાદ અને ગંધ ના તમામ બંધનોને છોડી દેવાના વ્રતને કહે છે.
 (A) અસ્તેય (B) અપરિગ્રહ
 (C) (A) તથા (B) બંને (D) ચારિતર (charitar)
133. જૈન ધર્મ અનુસાર ત્રિરત્ન (ત્રણ રત્નો) કયા છે ?
 (A) સમ્યક દર્શન, સમ્યક ચરિત્ર, સમ્યક બુદ્ધિ (Right faith, right conduct, right reason)
 (B) સમ્યક બુદ્ધિ, સમ્યક જ્ઞાન, સમ્યક વાણી (Right reason, right knowledge, right speech)
 (C) સમ્યક દર્શન, સમ્યક જ્ઞાન, સમ્યક ચરિત્ર (Right faith, right knowledge, right conduct)
 (D) સમ્યક જ્ઞાન, સમ્યક દર્શન, સમ્યક બુદ્ધિ (Right knowledge, right faith, right reason)
134. નીચેના પૈકી કયો સિદ્ધાંત એ ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રની નૈતિક ભૂમિકા સુનિશ્ચિત કરે છે ?
 (A) મોક્ષ (B) ધર્મ
 (C) પુનર્જન્મ (D) કર્મ

126. The Greatest Happiness Principle is the basic idea of which of the following?
 (A) Virtue Ethics (B) Non Violence
 (C) Utilitarianism (D) Deontological
127. Jeremy Bentham attempted to make ethical calculations scientific and in the process what did he developed?
 (A) Altruistic Calculus
 (B) Nihilistic Calculus
 (C) Hedonistic Calculus
 (D) Virtuous Calculus
128. According to which philosopher, punishment, in excess of what is essential to deter people from violating the law, is unjustified ?
 (A) Fredrick Nietzsche (B) Jeremy Bentham
 (C) John Locke (D) J.P. Sartre
129. According to J.S. Mill, in deciding how to act:
 (A) We should rely on scriptures
 (B) We should calculate the expected consequences of our action
 (C) We should depend on rules of thumb derived from the principle of utility
 (D) We should look upon traditions
130. Emotivism holds that moral statements are _____ ?
 (A) A kind of moral statements (B) Not moral statements at all
 (C) True at times only (D) True always
131. *Pancha mahavrata* of Jaina ethics corresponds to the five restrains (*yama*) of the:
 (A) Carvaka (B) Buddhism
 (C) Yoga System (D) None of the above
132. By Jaina thinkers, the vow to give up all attachment for the objects of the five senses- sound, touch, color, taste and smell are known as
 (A) Asteyam (B) Aparigraha
 (C) Both (A) and (B) (D) Charitar
133. What is *triratna* (three gems) according to Jainism?
 (A) Right faith, right conduct, right reason
 (B) Right reason, right knowledge, right speech
 (C) Right faith, right knowledge, right conduct
 (D) Right knowledge, right faith, right reason
134. Which doctrine sets up as the ethical background of Indian philosophy?
 (A) Moksha (B) Dharma
 (C) Rebirth (D) Karma

135. ભગવદ્ ગીતાનો મધ્યવર્તી ઉપદેશ શું છે ?
 (A) ભક્તિ યોગ (B) કર્મ યોગ
 (C) નિષ્કામ કર્મ યોગ (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહિં
136. ભગવદ્ ગીતાનો આખરી ઉદ્દેશ કયો છે ?
 (A) નિષ્કામ કર્મયોગ (B) ઈશ્વર સાથેની ઓળખ (identity with god)
 (C) જ્ઞાનયોગ (D) કર્મયોગ
137. સમાજમાં આપણા દરજ્જા અને જીનના તબક્કાઓ સંબંધિત સામાન્ય અને વિશિષ્ટ ફરજો ઓળખાય છે.
 (A) સાધારણ ધર્મ (B) વિશેષ ધર્મ
 (C) વર્ણાશ્રમ ધર્મ (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
138. ભગવદ્ ગીતાનું નીતિશાસ્ત્ર છે.
 (A) સન્યાસ (ascetic) (B) વ્યક્તિલક્ષી (individualistic)
 (C) સાર્વત્રિક (universalistic) (D) ઉપયોગિતાવાદી (utilitarian)
139. બૌદ્ધ ધર્મનું ત્રીજું આર્ય સત્ય (noble truth) કયું છે ?
 (A) દુઃખ નિરોધ માર્ગ (B) દુઃખ નિરોધ
 (C) દુઃખ (D) દુઃખ સમુદાય
140. ચાર્વાક સંપ્રદાય એ નીચેના પૈકી કોની સાથે મળતો આવે છે ?
 (A) સંયમતા (stoicism) (B) ભ્રમણ લક્ષી (peripatetics)
 (C) ઈન્દ્રીય સુખ લક્ષી (epicurean) (D) વિદ્વતા (scholastics)
141. જૈન ધર્મ અનુસાર જાણકારી (acquairtance) દ્વારા જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ એ શું કહેવાય છે ?
 (A) માનહ - પર્યાય (B) અવધિ
 (C) મતિજ્ઞાન (D) કેવળ જ્ઞાન
142. બૌદ્ધ ધર્મ અનુસાર, પુનર્જન્મ એ તાત્વિક રીતે છે.
 (A) સંસ્કૃતિ (transmigration) (B) સાતત્ય (continuation)
 (C) અસ્થાયી (impermanence) (D) અસ્તિત્વ (existence)
143. નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરી જોડકા જોડો.
 i. માધ્યમિક a. વિચારવાદ (idealism)
 ii. યોગાચાર b. શૂન્યવાદ (nihilism)
 iii. સૌત્રાંતિક c. નવ્ય વાસ્તવવાદ (neo realism)
 iv. વૈભાષિક d. પ્રતિનિધિત્વવાદ (representationalism)
 (A) i - a, ii - b, iii - c, iv - d (B) i - b, ii - a, iii - d, iv - c
 (C) i - b, ii - a, iii - c, iv - d (D) i - d, ii - c, iii - a, iv - b
144. વ્યક્તિ એ નો તાર્કિક આધાર છે.
 (A) પ્રત્યક્ષ (B) શબ્દ
 (C) અનુમાન (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં

135. What is the central teaching of the *Bhagavad Gita*
- (A) Bhakti Yoga (B) Karma yoga
(C) Nishkama karmayoga (D) None of the above
136. The ultimate end of the *Bhagavad Gita* is?
- (A) Nishkama karmayoga (B) Identity with God
(C) Jnanyayoga (D) Karma yoga
137. The common and specific duties pertaining to our position in society and stages of lives are known as:
- (A) Sadharana Dharma (B) Vissha Dharma
(C) Varnasharma Dharma (D) None of the above
138. The ethics of Bhagavad Gita is
- (A) Ascetic (B) Individualistic
(C) Universalistic (D) Utilitarian
139. What is the third noble truth of Buddhism?
- (A) *Dukkha Nirodha Marga* (B) *Dukkha Nirodha*
(C) *Dukkha* (D) *Dukkha Samudaya*
140. Charvaka school is similar with which of the following?
- (A) Stoicism (B) Peripatetics
(C) Epicurean (D) Scholastics
141. Knowledge gained by acquaintance according to Jainism is called
- (A) *Manah-paryaya* (B) *Avadhi*
(C) *Mati-jnana* (D) *Kevala- jnana*
142. According to Buddhism, rebirth is essentially
- (A) Transmigration (B) Continuation
(C) Impermanence (D) Existence
143. Match the most appropriate answers using the codes given below
- I. *mādhyamika* a. *idealism*
II. *yogācāra* b. *nihilism*
III. *sautrānika* c. *neo realism*
IV. *vaibhāsika* d. *representationalism*
- (A) I - a, II - b, III - c, IV - d (B) I - b, II - a, III - d, IV - c
(C) I - b, II - a, III - c, IV - d (D) I - d, II - c, III - a, IV - b
144. *Vyāpti* is the logical ground of _____
- (A) Pratyaksha (B) Sabda
(C) Anumana (D) None of the above

145. 'પ્રમાણ સંપલવ' નો ખ્યાલ એ ના તત્વજ્ઞાનથી વિરુદ્ધ છે ?
 (A) ન્યાય (B) જૈનધર્મ
 (C) ચાર્વાક (carvak) (D) બૌદ્ધધર્મ
146. કયું યોગ સૂત્ર એ મુક્તિ (liberation) અને પારગામી સ્વ (transcendental self) ના સ્વરૂપને શ્રેષ્ઠ રીતે વર્ણવે છે ?
 (A) કેવલ્યાપાદ (B) સાધનાપાદ
 (C) સમાધિપાદ (D) વિભૂતિપાદ
147. નીચેના પૈકી કયું એ બ્રહ્મના સ્વરૂપનું વર્ણન નથી ?
 1. વૈશ્વિક (cosmic) 2. અવૈશ્વિક (acosmic) 3. નિયત (determinate) 4. અનિયત (indeterminate)
 (A) 1 અને 3 (B) 1 અને 4
 (C) 2 અને 3 (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
148. વિશિષ્ટ દ્વૈત સંપ્રદાયના પ્રણેતા કોણ હતા ?
 (A) શંકરાચાર્ય (B) રામાનુજાચાર્ય
 (C) માધવાચાર્ય (D) અર્જુન
149. ઉપમાન હસ્તગત (acquiring) કરવા સંબંધિત સાચો ક્રમ છે.
 I. કથન (statement) ની સ્મૃતિ (recollection)
 II. વસ્તુ સૂચન (denotation) ની જાણકારી સાથે નિરીક્ષણ
 III. વસ્તુ સૂચન (denotation) નું પ્રમાણભૂત નિવેદન
 IV. વસ્તુ સૂચન (denotation) ની પુષ્ટિ (confirmation) ના પરિણામરૂપ જ્ઞાન
 નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) I > II > III > IV (B) I > III > II > IV
 (C) III > II > I > IV (D) II > III > IV > I
150. નીચેના પૈકી કયો શબ્દ એ બૌદ્ધ ધર્મમાં આત્માના અર્થમાં વપરાય છે જ્યારે જૈનધર્મમાં તે દ્રવ્યના અર્થમાં વપરાય છે ?
 (A) અજીવ (ajiva) (B) જીવ (jiva)
 (C) પુડગાલા (pudgala) (D) ગુણ
151. રાધાકૃષ્ણાનના મત અનુસાર સાચો ધર્મ શેમાંથી ઉદ્ભવે છે ?
 (A) મન (mind) (B) માનવતા (humanity)
 (C) આત્મા (spirit) (D) વિનમ્રતા (humility)
152. ગાંધીજીના મતે શેના વગર સત્યની અનુભૂતિ અશક્ય છે ?
 (A) ઈશ્વર (B) સેવા
 (C) પ્રેમ (D) અહિંસા
153. જે ક્રિષ્ણમૂર્તિના મત અનુસાર ધાર્મિક માનસ એ શામાંથી ઉદ્ભવે છે ?
 (A) કાયદેસરતા (legalism) (B) આત્મજ્ઞાન (self knowledge)
 (C) ખોજ (investigation) (D) પરંપરા (pradition)

145. The concept *Pramāna Samplava* goes against the philosophy of
 (A) Nyaya (B) Jainism
 (C) Carvak (D) Buddhism
146. Which *yoga-sūtra* describes best the nature of liberation and the transcendental self?
 (A) *Kaivalyapāda* (B) *sāadhanāpāda*
 (C) *Samādhi-pāda* (D) *Vibhūtipāda*
147. Which of these descriptions is not a nature of *Brahman*?
 I. Cosmic II. Acosmic III. Determinate IV. Indeterminate
 (A) I & III (B) I & IV
 (C) II & III (D) None of the above
148. The vedanta school of vishishtadvaita was developed by
 (A) Shankaracharya (B) Ramanucharya
 (C) Madhavacharya (D) Arjuna
149. The correct sequence involved in acquiring *upamana* is
 I. Recollection of statement
 II. Observation with knowledge of denotation
 III. Authoritative statement of denotation
 IV. Resulting knowledge of confirmation of denotation
 (A) I > II > III > IV (B) I > III > II > IV
 (C) III > II > I > IV (D) II > III > IV > I
150. Which of the following word is used in Buddhism in the sense of a soul while in Jainism it is used for matter?
 (A) *Ajiva* (B) *Jiva*
 (C) *Pudgala* (D) *Gunas*
151. True religion, according to Radhakrishnan is born of?
 (A) Mind (B) Humanity
 (C) Spirit (D) Humility
152. Realisation of Truth according to Gandhi is impossible without?
 (A) God (B) Service
 (C) Love (D) Non-violence
153. According to J. Krishnamurthi the religious mind of must stem from?
 (A) Legalism (B) Self-knowledge
 (C) Investigation (D) Tradition

154. નીચેના પૈકી કયું વિધાન એ રાધાકૃષ્ણનના ધર્મવિષયક વિચારો સાથે સહમત થાય છે ?
1. ધર્મની શરૂઆત વ્યક્તિગત અને સાથ-સહવાસથી થવી જોઈએ.
 2. ધર્મ એ સત્ય અને શાંતિની શોધમાં છે.
 3. ધર્મ એ ઈતિહાસ તરફથી વારસામાં મળેલી ભેટ છે અને તે પછીની પેઢીમાં પ્રસારિત કરવી જોઈએ.
 4. ધર્મ એ પોતે જે પ્રકારની નૈતિકતાની અપેક્ષા રાખે છે તેની સાથે પોતાને વ્યક્ત કરે છે.
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) 1, 3 અને 4 (B) 2, 3 અને 4
(C) 1, 2 અને 4 (D) 1, 2 અને 3
155. 'The Idealistic view of life' ના રચયિતા કોણ છે ?
- (A) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર (B) બી.આર. આંબેડકર
(C) જે. કૃષ્ણમૂર્તિ (D) રાધાકૃષ્ણન
156. 'The Annihilation of caste' પુસ્તક ના રોજ પ્રકાશિત થયું.
- (A) 5 મે, 1936 (B) 15 મે, 1932
(C) 15 મે, 1936 (D) 5 મે, 1932
157. વિવેકાનંદના મતે નીચેના ચાર યોગ પૈકી કયો યોગ એ પ્રેમ અને સર્વોચ્ચ ભક્તિનો સમાવેશ કરે છે ?
- (A) રાજયોગ (B) જ્ઞાનયોગ
(C) કર્મયોગ (D) ભક્તિયોગ
158. અરવિંદોના મત અનુસાર ઉત્ક્રાંતિ એ શેનો સમાવેશ કરે છે ?
- (A) માત્ર આરોહણ (ascend only)
(B) માત્ર અવરોહણ (descent only)
(C) આરોહ તથા અવરોહણ બંને (both ascent and descent)
(D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
159. પદાર્થ વિજ્ઞાન (material science) એ માત્ર દુન્યવી સમૃદ્ધિ આપી શકે છે જ્યારે આધ્યાત્મિક વિજ્ઞાન એ શાશ્વત જીવન માટે છે. આ વિચાર કોનો હતો ?
- (A) તિરૂવલ્લૂર (B) મૌલાના આઝાદ
(C) વિવેકાનંદ (D) ગાંધી
160. એમ.એન. રાયના મતે સમાજની પ્રગતિ એ શેના દ્વારા લક્ષ્યમાં લેવાય છે ?
- (A) મૂડીવાદ (B) માનવતાવાદ
(C) સ્વતંત્રતા (D) વિકાસ
161. 20મી સદીમાં પ્રભુત્વ ધરાવતી પાશ્ચાત્ય દર્શનશાસ્ત્રીની બે પ્રચલિત પરંપરાઓ કઈ છે ?
- (A) માર્કસવાદ અને વિદ્વતા (scholastic)
(B) સંયમવાદ (stoicism)
(C) વૈશ્લેષિક અને મહાદ્વિપીય (analytic and continental)
(D) તર્કવાદ અને અનુભવવાદ (rationalism and empiricism)

154. Which of the following stand in agreement to Radhakrishnan's idea of religion?
- I. Religion must start with the individual and with fellowship
 - II. Religion is a search for truth and peace
 - III. Religion is an inherited gift from history that must be passed down.
 - IV. Religion expresses itself with the kind of morality it demands.
- (A) I, III & IV (B) II, III & IV
 (C) I, II & IV (D) I, II & III
155. *The Idealistic view of life* was written by?
- (A) Rabindranath Tagore (B) B. R. Ambedkar
 (C) J. Krishnamurti (D) Radhakrishnan
156. The book *Annihilation of Caste* was published in _____ ?
- (A) 5 May, 1936 (B) 15 May, 1932
 (C) 15 May, 1936 (D) 5 May, 1932
157. Which of the *four yoga* according to Vivekananda, involves love and supreme devotion, devoid of rituals?
- (A) *Raja-yoga*. (B) *Jnana-yoga*
 (C) *karma-yoga* (D) *Bhakti-yoga*
158. Evolution according to Aurobindo involves?
- (A) Ascend only
 (B) descent only
 (C) Both ascent and descent
 (D) none of the above
159. 'Material science can only give worldly prosperity, whilst spiritual science is for eternal life...' was the view of?
- (A) Tiruvallur (B) Maulana Azad
 (C) Vivekananda (D) Gandhi
160. The progress of a society, according to M.N Roy is reflected by?
- (A) Capitalism (B) Humanism
 (C) Freedom (D) Development
161. What are the two popular western philosophical tradition that dominated in the 20th century?
- (A) Marxism and Scholastic
 (B) Stoicism and Epicurean
 (C) Analytic and Continental
 (D) Rationalism and Empiricism

162. Frege ના મતાનુસાર 'Morning star' અને 'Evening star' એ બે શબ્દો એ કઈ ભિન્ન બાબતોનો સમાવેશ કરે છે ?
 (A) સંદર્ભ (reference) (B) મહત્વ (bedeutung)
 (C) પસંદગી (nominatum) (D) સમજશક્તિ (sense)
163. Frege એ તેમના લેખ 'sense and reference' માં એવું સ્થાપિત કર્યું છે કે સમજશક્તિ એ બાબત છે.
 (A) વ્યેયકિંતક લક્ષી (a subjective) (B) હેતુલક્ષી (an objective)
 (C) અંગત (a personal) (D) વ્યક્તિગત (an individual)
164. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ (logical positivism)નો મુખ્ય નિયમ એ છે.
 (A) જન્મજાત વિચારોનો સિદ્ધાંત (doctrine of innate ideas)
 (B) ચકાસણી નિયમ (verification principle)
 (C) આકસ્મિકતા સિદ્ધાંત (contingency theory)
 (D) વ્યાવહારિકતા (pragmatism)
165. 20મી સદીના વિચારના ક્ષેત્રના વિચારકોના મતે કયા પ્રકારના કથનો એ ભૌતિક વિશ્વનો અર્થ સૂચવે છે ?
 (A) માત્ર તાર્કિક સત્યો અને કથનો (B) માત્ર નૈતિક સત્યો અને કથનો
 (C) માત્ર આધ્યાત્મિક (metaphysical) કથનો (D) માત્ર આદિમ (preordial) ભાષા
166. Bertand Russell નું નિર્માલ્ય (empty) વર્ણન (description) એ નીચેના પૈકી શેમાં શ્રેષ્ઠ રીતે વર્ણવવામાં આવ્યું છે ?
 (A) ફ્રાંસના રાજા (B) ઈંગલેન્ડના રાણી
 (C) જો બાઈડેન (Joe Biden) (D) 'Principle of mathematics' ના રચયિતા
167. Wittgenstein નો અર્થનો ચિત્ર સિદ્ધાંત (picture theory of meaning) એ ઘણીવાર તરીકે વ્યક્ત કરવામાં આવે છે.
 (A) તાર્કિક સાપેક્ષવાદ (logical relativism) (B) તાર્કિક અણુવાદ (logical atomism)
 (C) કળા સિદ્ધાંત (art theory) (D) કળા પ્રશંસા (art appreciation)
168. નીચેના પૈકી કોણે એવી દલીલ કરી કે કોઈ શબ્દનો અર્થ એ તેનો જે તે ભાષામાં ઉપયોગ છે ?
 (A) Russell (B) Frege
 (C) Meinong (D) Wittgenstein
169. "જો આપણે રમત કેવી રીતે રમવી તે ન જાણતા હોઈએ, તો આપણે રમતનો પ્રારંભ પણ કરી શકતા નથી." Wittgenstein એ અહીં ભાષાની કઈ રમત સાથે સરખામણી કરી છે ?
 (A) ટેનીસ (B) ગોલ્ફ
 (C) પત્તા (cards) (D) ચેસ
170. Edmund Husserl એ પ્રતિભાસવાદને શેના વિજ્ઞાન તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરેલ છે ?
 (A) પ્રત્યક્ષવાદ (positivism)
 (B) પ્રત્યાવર્તનની ઘટના (phenomena of refraction)
 (C) સભાનતાની ઘટના (phenomena of consciousness)
 (D) વિવર્તનની ઘટના (phenomena of diffraction)
171. Heidegger એ દલીલ કરી હતી કે માનવ હોવું એનો અર્થ સમજવા માટે આપણે પૂછવું જોઈએ કે...
 (A) માનવ જાત એટલે શું ?
 (B) આ વિશ્વમાં માનવજાત તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવવું એનો અર્થ શું ?
 (C) સાઈ જીવન શું છે ?
 (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં

162. According to Frege, the names “Morning star” and “Evening star” each carries a different?
 (A) Reference (B) Bedeutung
 (C) Nominatum (D) Sense
163. Frege in his article *Sense and Reference* established that Sense is _____ thing.
 (A) A Subjective (B) An Objective
 (C) A Personal (D) An Individual
164. Logical positivism’s central rule was the:
 (A) Doctrine of Innate ideas
 (B) Verification principle
 (C) Contingency theory
 (D) Pragmatism
165. What kind of statements according to the 20th century Vienna Circle thinkers, have meaning about the physical world?
 (A) Only logical truths and statements (B) Only ethical truths and statements
 (C) Only metaphysical statements (D) Only primordial language
166. Bertrand Russell’s, empty description example is best expressed in which of the following:
 (A) The king of France (B) The queen of England
 (C) Joe Biden (D) The author of *Principles of mathematics*
167. Wittgenstein’s picture theory of meaning is often described as:
 (A) Logical Relativism (B) Logical Atomism
 (C) Art Theory (D) Art Appreciation
168. Who argued that the meaning of a word is its use in the language?
 (A) Russell (B) Frege
 (C) Meinong (D) Wittgenstein
169. “If we don’t know how to play then we cannot even start the game” Wittgenstein compared language to a game of:
 (A) Tennis (B) Golf
 (C) Cards (D) Chess
170. Edmund Husserl defined phenomenology as the science of the:
 (A) Positivism
 (B) Phenomena of Refraction
 (C) Phenomena of Consciousness
 (D) Phenomena of Diffraction
171. Heidegger argued: in order to understand what it means to be human; we should ask:
 (A) What is a human being?
 (B) What does it mean to exist as a human being in this world?
 (C) What is the good life?
 (D) None of the above

172. Sartre ના મતાનુસાર અસ્તિત્વવાદ એવો દાવો કરે છે કે માત્ર સિવાય ક્યાંય વાસ્તવિકતા નથી.
 (A) ચિંતન (contemplation) (B) મનોવૃત્તિ (appetite)
 (C) ક્રિયા (action) (D) આવેગ (passion)
173. Sartre ના મતાનુસાર અસ્તિત્વવાદનું આરંભ બિંદુ છે.
 (A) વ્યૈયક્તિકતા (subjectivity)
 (B) વસ્તુલક્ષીતા (objectivity)
 (C) અન્ય વિચાર શક્તિનો ઈનકાર (denial of other minds)
 (D) મૃત્યુની સ્વીકૃતિ (recognition of death)
174. Sartre ના મતાનુસાર આપણે બધા સજાપાત્ર જાહેર કરાયેલા (condemned) છીએ કારણ કે.
 (A) આપણે બધા મૃત્યુ પામવાના છીએ. (B) આપણે બધાએ પાપ કર્યા છે.
 (C) આપણે સ્વયંનું સર્જન કરેલ નથી. (D) આપણે જન્મજાત દંષ્ટ છીએ.
175. Nietzsche પ્રતિપાદિત કરે છે કે 'સાડું' અને 'અનિષ્ટ' નો મૂળ અર્થ એ દ્વારા બદલવામાં આવ્યો છે.
 (A) નિપુણ નૈતિકતા (master morality) (B) ગુલામ નૈતિકતા (slave morality)
 (C) અર્કકેન્દ્રીત નૈતિકતા (morality of egoism) (D) સદ્ગુણની નૈતિકતા (morality of virtue)
176. પ્લોટોની કૃતિ 'Republic' અનુસાર ચાર પ્રમુખ સદ્ગુણો (four cardinal virtues) કયા છે ?
 (A) ન્યાયનીતિ, સહિષ્ણુતા, સૌંદર્ય અને પ્રમાણિકતા (Justice, temperance, beauty and honesty)
 (B) ડહાપણ, નિષ્ઠા, ન્યાયનીતિ અને સહિષ્ણુતા (Wisdom, sincerity, justice and temperance)
 (C) ડહાપણ, નીડરતા, ન્યાયનીતિ અને સહિષ્ણુતા (Wisdom, courage, justice and temperance)
 (D) ન્યાયનીતિ, સત્યનિષ્ઠા, સુખ અને નમ્રતા (Justice, truthfulness, happiness and modesty)
177. John Locke માને છે કે પ્રકૃતિની સ્થિતિ એ પૂર્વ રાજકીય (pre-political) છે પરંતુ તે નથી.
 (A) પૂર્વ - તત્ત્વજ્ઞાન (pre-philosophy) (B) પૂર્વ - નૈતિક (pre-moral)
 (C) પૂર્વ - વિજ્ઞાન (pre-science) (D) પૂર્વ - ઉપનિવેશિક (pre-colonial)
178. કોણે લખ્યું છે કે સામાન્ય ઈચ્છા (general will) મુજબ પ્રત્યેક વ્યક્તિએ "સ્વતંત્ર થવા બંધાયેલો છે." (everyone "will be forced to be free")
 (A) Hobbes (B) Locke
 (C) Voltaire (D) Rousseau
179. "કોઈ પણ વ્યક્તિ સ્ત્રી તરીકે જન્મતી નથી પણ 'સ્ત્રી' બને છે." ("one is not born, but rather becomes women") આ ઉક્તિ કયા પુસ્તકમાંથી લેવામાં આવી છે ?
 (A) Judith Butler રચિત 'Gender Trouble'
 (B) Simone De Beauvoir રચિત 'The Second Sex'
 (C) Lucy Irigaray રચિત 'This Sex which is not one'
 (D) Julia Kristeva રચિત 'Anthropology and psychology'
180. Hobbes એ 'પ્રકૃતિની અવસ્થા'નું વર્ણન કરવા 'Leviathan' ની શરૂઆત કરી છે જ્યાં તમામ વ્યક્તિઓ.
 (A) સ્વાભાવિક રીતે સમાન છે. (B) સ્વાભાવિક રીતે અસમાન છે.
 (C) કાયદેસર રીતે સુરક્ષિત છે. (D) મુક્ત નથી.

172. Existentialism according to Sartre, claims there is no reality except in?
 (A) Contemplation (B) Appetite
 (C) Action (D) Passion
173. The starting point of existentialism according to Sartre is:
 (A) Subjectivity
 (B) Objectivity
 (C) Denial of other minds
 (D) Recognition of Death
174. We are condemned according to Sartre because:
 (A) We all will die (B) We all have sinned
 (C) we did not create our self (D) We are born evil
175. Nietzsche asserts that the original meanings of “good” and “bad” have been replaced by -
 (A) Master morality (B) Slave morality
 (C) Morality of egoism (D) Morality of virtue
176. What are the four cardinal virtues according to Plato in his work *Republic*?
 (A) Justice, temperance, beauty and honesty
 (B) Wisdom, sincerity, justice and temperance
 (C) Wisdom, courage, justice and temperance
 (D) Justice, truthfulness, happiness and modesty
177. John Locke holds that the state of nature is pre-political but it is not _____ ?
 (A) Pre-philosophy (B) Pre-moral
 (C) Pre-science (D) Pre-colonial
178. Who wrote that under the General Will everyone “will be forced to be free”?
 (A) Hobbes (B) Locke
 (C) Voltaire (D) Rousseau
179. “one is not born, but rather becomes women” is a quote from which book?
 (A) *Gender Trouble* by Judith Butler
 (B) *The Second Sex* by Simone De Beauvoir
 (C) *This Sex Which is Not One* by Luce Irigaray
 (D) *Anthropology and Psychology* by Julia Kristeva
180. Hobbes began *Leviathan* by describing the “state of nature” where all individuals were:
 (A) Naturally equal (B) Naturally unequal
 (C) Legally safeguarded (D) Not free

181. 'Democratic equality of opportunity' (તકની લોકશાહી સમાનતા)ના ખ્યાલની કલ્પના તરીકે કરવામાં આવી છે.
1. જીંદગીમાં વ્યક્તિગત અસમાનતામાં ઘટાડો.
 2. ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણની ઉપલબ્ધિ
 3. સંપત્તિની સમાન વહેંચણી
 4. એક માણસ, એક મત
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) 1 અને 2 (B) 2 અને 3
(C) 3 અને 4 (D) 1 અને 4
182. માર્ક્સનો માનવ ઇતિહાસ અને તેના વિકાસનો અભ્યાસ એ અતીતના કયા મુદ્દા પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરે છે ?
- (A) તત્વજ્ઞાન (B) પાયાની જરૂરિયાતો
(C) શિક્ષણ (D) મૂડીવાદ
183. John Rawls મૂળ સ્થિતિમાં પક્ષોની કલ્પના શેના તરીકે કરે છે ?
- (A) પરમાર્થી (benevolent) (B) દ્વોષી (malevolent)
(C) પરસ્પર નિઃસ્પૃહી (mutually disinterested) (D) લોભી અહંકારી (greedy egoists)
184. ન્યાયનો સામ્યવાદી સિદ્ધાંત (communitarian theories of justice) શેના ઉપર ભાર મૂકે છે ?
- (A) નૈતિક પ્રણાલી (B) વફાદારી અને પરંપરાઓ
(C) જીવન અને સંસ્થાઓની સામાજિક પ્રકૃતિ (D) ઉપરોક્ત તમામ
185. Hobbes નું 'Leviathan' એ વાસ્તવિક રીતે નો સંદર્ભ કરે છે.
- (A) રાષ્ટ્ર સમુહ (common wealth) (B) સામાજિક કરાર (social contract)
(C) સમુદ્ર દૈત્ય (sea monster) (D) સાર્વભૌમ શાસન (sovereign rule)
186. Peter Singer ના મતે 'Speciesism' (જાતિવાદ) એટલે શું ?
- (A) અન્ય જાતિના સભ્યો પ્રત્યે કુર બનવાની ઈચ્છા
(B) પોતાની જાતિના હિતને અન્ય જાતિઓના હિત કરતાં વધુ મહત્વપૂર્ણ માનવું
(C) એવી માન્યતા કે જુદી-જુદી જાતિઓ સાથે જુદી-જુદી રીતે વર્તવું જોઈએ.
(D) વિવિધ જાતિઓને પોતાની માને છે.
187. Aldo-Leopold ના મતાનુસાર સંરક્ષણ એ નીચેના પૈકી કયા બે વચ્ચે સૂમેળની સ્થિતિ છે ?
- (A) વનસ્પતિ અને જમીન (B) પુરૂષ અને સ્ત્રી
(C) પુરૂષ અને જમીન (D) પ્રાણીઓ અને વનસ્પતિઓ
188. નીચેના પૈકી કઈ બાબત એ પ્રેસની વિશ્વસનીયતામાં ફાળો આપતું નથી ?
- (A) નિષ્પક્ષતા (impartiality) (B) ચોકસાઈ (accuracy)
(C) ટીકાત્મકતા (critical) (D) સંવેદના (sensationalism)
189. તાત્વીક પરામર્શ (philosophical counselling) એ ઘણી વખત તરીકે ઓળખાય છે.
- (A) તાત્વીક વ્યવસાય (philosophical practice) (B) તાત્વીક સલાહ (philosophical consultancy)
(C) તબીબી તત્વજ્ઞાન (clinical philosophy) (D) ઉપરના તમામ

181. The idea of *Democratic equality of opportunity* is conceived as
1. Reduction of initial differences in life.
 2. Accessible quality education
 3. Equal distribution of wealth
 4. One man, One Vote.
- (A) 1 & 2 (B) 2 & 3
(C) 3 & 4 (D) 1 & 4
182. Marx's study of human history and its development goes back to focusing on:
- (A) Philosophy (B) Basic needs
(C) Education (D) Capitalism
183. John Rawls conceives of the parties in the original position as?
- (A) Benevolent (B) Malevolent
(C) Mutually disinterested (D) Greedy egoists
184. Communitarian theories of justice emphasize:
- (A) Moral conventions (B) Loyalties and traditions
(C) The social nature of life and institutions (D) All of the above
185. Hobbes *Leviathan* literally refers to
- (A) Common wealth (B) Social contract
(C) Sea monster (D) Sovereign rule
186. What according to Peter Singer is "Speciesism"?
- (A) The willingness to be cruel to members of other species
(B) To treat the interest of one's own species as more important than that of other species
(C) The belief that different species should be treated differently
(D) To regard different species as one's own
187. According to Aldo- Leopold, conservation is a state of harmony between:
- (A) Plants and land (B) Men and women
(C) Men and land (D) Animals and plants
188. Which of the following does not contribute to the credibility of the press?
- (A) Impartiality (B) Accuracy
(C) Critical (D) Sensationalism
189. Philosophical Counseling is sometimes known as:
- (A) Philosophical practice (B) Philosophical consultancy
(C) Clinical Philosophy (D) All of the above

190. સામાન્ય રોગ નિવારક (normal therapeutic) તબીબ-દર્દીના સંબંધમાં નીચેના પૈકી કઈ બાબત સર્વોપરી છે ?
 (A) ગોપનીયતા (confidentiality)
 (B) સ્વાયતતા (autonomy)
 (C) માહિતગાર કરેલ અનુમતિ (informed consent)
 (D) ઉપરના તમામ
191. તબીબ-દર્દીના સંબંધોમાં એવા સંજોગો કે જે ત્રાહિત વ્યક્તિ (third party) ની સલામતીને અસર કરે છે અને કાનૂની જવાબદારીઓ પરિપૂર્ણ કરે છે ત્યારે
- (A) ગોપનીયતાનો ભંગ કરવો યોગ્ય છે. (B) ઈચ્છામૃત્યુ (euthanasia) એ અનુમતિપાત્ર છે.
 (C) HIPPA નું પાલન આવશ્યક છે. (D) સારવાર નિઃશુલ્ક હોવી જોઈએ.
192. 'Euthanasia' (ઈચ્છા-મૃત્યુ) એ 'Eu' અને 'thanatus' પરથી તારવવામાં આવ્યો છે. જેનો અર્થ છે.
 (A) દયા હત્યા (mercy killing) (B) સાદું મૃત્યુ (good death)
 (C) સહાયક આત્મહત્યા (assisted suicide) (D) પીડા રહિત અંત (painless end)
193. નીચેના આપેલા નિવેદનો પૈકી નૈતિક રીતે સૌથી યોગ્ય તેવા સાચા કોડ પસંદ કરો.
 1. સ્ત્રી ગર્ભહત્યાના કેસોમાં ગર્ભપાત વ્યાજબી છે.
 2. નિષ્ક્રિય (passive) ઈચ્છા-મૃત્યુ (euthanasia) માં દર્દીની ઈચ્છા વિરૂદ્ધ તબીબી હસ્તક્ષેપ હોય છે.
 3. સરોગસીમાં બાળકના અધિકારોને ક્યારેય ધ્યાનમાં લેવામાં આવતા નથી.
 4. જબરદસ્તી એ સ્વાયત્તતા માટે ખતરો છે.
 5. પરિણિત યુગલોમાં પણ જાતીય સંમતિ લાગુ પડે છે.
 નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) 3, 4 અને 5 (B) 1, 2 અને 3
 (C) 2, 3 અને 4 (D) 2, 3 અને 5
194. Pro-life ચળવળ એ નીચેના પૈકી કોની સાથે સંકળાયેલ છે અથવા વિરૂદ્ધ છે ?
 (A) ગરીબી (B) સ્ત્રીઓની પરાધીનતા
 (C) ગર્ભપાત (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
195. જાતિ નક્કી કરવા શેનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) મેમોગ્રાફી (B) Amniocentesis
 (C) ગર્ભપાત (D) ભ્રુણહત્યા
196. ગર્ભ ધારણ પહેલાં અથવા પ્રસુતિ પહેલાંની તપાસની તકનીક અધિનિયમ 1994 (Pre-Conception and Pre-Natal Diagnostic Techniquis Act (PCPNDT Act 1994)) અંતર્ગત કઈ બાબત એ અનૈતિક અને પ્રતિબંધિત છે ?
 (A) ગર્ભપાત (abortion) (B) જબરદસ્તી (coercion)
 (C) સરોગસી (surrogacy) (D) સ્ત્રી ભ્રુણહત્યા (female infanticide)
197. એવા પ્રકારની સરોગસી કે જેમાં સ્ત્રી એ કોઈ પણ જાતના વળતર વિના સરોગેટ બનવા સહમત થાય છે તેને શું કહે છે ?
 (A) પરંપરાગત સરોગસી (traditional surrogacy)
 (B) પરોપકાર સરોગસી (altruistic surrogacy)
 (C) સગર્ભાવસ્થા સરોગસી (gestational surrogacy)
 (D) સ્વતંત્ર સરોગસી (independent surrogacy)

190. In a normal therapeutic physician-patient relationship, which of the following is paramount:
- (A) Confidentiality
 (B) Autonomy
 (C) Informed consent
 (D) All of the above
191. In a doctor-patient circumstance affecting the safety of a third party, and fulfilling legal obligations:
- (A) Breaching confidentiality is permissible (B) Euthanasia is permissible
 (C) HIPPA compliance is a must (D) Treatment should be free
192. *Euthanasia* literally derives from 'Eu' and 'thanatos' meaning:
- (A) Mercy killing (B) Good death
 (C) Assisted suicide (D) Painless end
193. From the given statements, choose the most ethically suitable codes that stand true.
- I. Abortion is justified in cases of female infanticide.
 II. In passive Euthanasia, there is medical intervention against the patient's will.
 III. The rights of the child is never considered in Surrogacy.
 IV. Coercion is a threat to autonomy
 V. Sexual Consent applies even within married couples.
- (A) III, IV & V (B) I, II & III
 (C) II, III & IV (D) II, III & V
194. *Pro-life* movement is associated with or is against:
- (A) Poverty (B) Women subjugation
 (C) Abortion (D) None of the above
195. What is used for determining sex?
- (A) Mammography (B) Amniocentesis
 (C) Abortion (D) Feticide
196. What act is considered unethical and banned under the Pre-conception and Pre-Natal Diagnostic Techniques Act (PCPNDT Act) 1994?
- (A) Abortion (B) Coercion
 (C) Surrogacy (D) Female infanticide
197. The type of surrogacy where a woman agrees to be a surrogate without being compensated is called:
- (A) Traditional Surrogacy
 (B) Altruistic surrogacy
 (C) Gestational Surrogacy
 (D) Independent Surrogacy

198. દેખીતી રીતે કોઈકના સારા માટે કરવામાં આવેલ હોય, કોઈની સુસ્પષ્ટ સમંતિ પ્રાપ્ય ન હોય અને તેથી કોઈક ચોક્કસ પ્રકારની પ્રતિનિધિ વિનંતીનો ઉપયોગ કરવો પડે છે તે શું કહેવાય છે ?
- (A) સક્રિય ઈચ્છા-મૃત્યુ (active euthanasia)
 (B) નિષ્ક્રિય ઈચ્છા-મૃત્યુ (passive euthanasia)
 (C) બિન-સ્વૈચ્છિક ઈચ્છા-મૃત્યુ (non-voluntary euthanasia)
 (D) સ્વૈચ્છિક ઈચ્છા-મૃત્યુ (voluntary euthanasia)
199. Roe વિરૂદ્ધ Wade નો 1973 નો ન્યાયિક કિસ્સો એ ના કાયદા બાબતે હતો.
- (A) ગર્ભપાત (abortion) (B) સરોગસી (surrogacy)
 (C) C-સેક્શન (C-section) (D) In-vitro ગર્ભાધાન (In-vitro fertilization)
200. ભારતને ડીજીટલી સશક્ત સમાજ અને જ્ઞાન અર્થતંત્રમાં પરિવર્તિત કરવા ભારત સરકારે 2015 માં શેની શરૂઆત કરી ?
- (A) ભારત બ્રોડબેન્ડ નેટવર્ક (B) ડીજીટલ ઈન્ડિયા
 (C) ઉમંગ (D) સુગમ્ય ભારત અભિયાન
201. યોગ દર્શનશાસ્ત્રમાં ચર્ચા કરેલ છે તે મુજબ સંપ્રજ્ઞાત સમાધિનો યોગ્ય ક્રમ કયો છે ?
- (A) સવિચાર, સવિતર્ક, સાનંદ, સસ્મિત (B) સાનંદ, સવિતર્ક, સસ્મિત, સવિચાર
 (C) સસ્મિત, સવિચાર, સવિતર્ક, સાનંદ (D) સવિતર્ક, સવિચાર, સાનંદ, સસ્મિત
202. નીચેના પૈકી કોણે અર્થપત્તી અને અનુપલબ્ધીને માન્ય સમજ શક્તિના અર્થ તરીકે વિચારણામાં લીધા છે ?
- (A) પ્રભાકર અને કુમારીલ (B) માત્ર પ્રભાકર
 (C) માત્ર કુમારીલ (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
203. બૌદ્ધ ધર્મમાં દર્શાવેલા આશ્રિત ઉત્પત્તિ (dependent origination) ના કારક ચક્રના બાર જોડાણો પૈકી કેટલા 'વર્તમાન જીવન' સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) 2 (B) 8
 (C) 10 (D) 12
204. નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?
- (A) અભિધમ્મ-પીટક અનુક્રમના નિયંત્રણ સાથે સંકળાયેલું છે.
 (B) અભિધમ્મ-પીટક સાહિત્ય એ બુદ્ધના પોતાના કથનો છે જે દીઘ (Digha), મજ્જીમ (Majjhima), અંગૂટ્ટરા (Anguttara), સામ્યુત (Samyutta) અને ખુદ્દાક નિકાય (Khuddam Nikaya) નો સમાવેશ કરે છે.
 (C) અભિધમ્મ-પીટક પચ્છમ (later) બૌદ્ધ ધર્મ (મહાયાન) વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરે છે.
 (D) માત્ર અભિધમ્મ-પીટક એ બૌદ્ધ ધર્મની પ્રારંભિક દાર્શનિક ચર્ચાઓ સાથે સંકળાયેલું છે.
205. અસંગ અને વસુબંધુ એ નીચેના પૈકી કઈ બૌદ્ધ પરંપરા સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) વૈભાષિક (B) સૌગાંતિક
 (C) યોગચાર (D) શૂન્યતા
206. શંકરાચાર્યના મત અનુસાર નીચે આપેલ ચાર પૈકીનું કયું એ માયા / અવિદ્યાનું લક્ષણ નથી ?
- (A) તે બ્રહ્મની સ્વાભાવિક (inherent) શક્તિ છે. (B) તે આરંભ વિનાની (અનાદિ) છે.
 (C) તે કંઈક અંશે નિષેધાત્મક છે. (D) તે અવિનાશી અને અવ્યાખ્યાયિત છે.

198. Done ostensibly for somebody's good, of someone whose explicit consent is unavailable and therefore, must use some sort of proxy request:
- (A) Active *Euthanasia*
 (B) Passive *Euthanasia*
 (C) Non-voluntary *Euthanasia*
 (D) Voluntary *Euthanasia*
199. The legal case of *Roe v. Wade* in 1973 was regarding the laws of:
- (A) Abortion (B) Surrogacy
 (C) C- Section (D) In-vitro fertilization
200. With a vision to transform India into a digitally empowered society and knowledge economy, the GOI in 2015 launched:
- (A) Bharat Broadband Network (B) Digital India
 (C) Umang (D) Sugamya Bharat Abhiyan
201. What is the correct sequence of the samprajnata samadhi, as discussed in the Yoga Philosophy?
- (A) Savichara - Savitarka - Sananda - Sasmita
 (B) Sananda - Savitarka - Sasmita - Savichara
 (C) Sasmita - Savichara - Savitarka - Sananda
 (D) Savitarka - Savichara - Sananda - Sasmita
202. Who considers Arthapatti and Anupalabdhi as independent means of valid cognition?
- (A) Prabhakara and Kumarila (B) Only Prabhakara
 (C) Only Kumarila (D) None of the above
203. Among the Twelve links of the Causal Wheel of Dependent Origination given in Buddhism, how many are related to 'present life':
- (A) 2 (B) 8
 (C) 10 (D) 12
204. Identify the correct one among the following
- (A) Abhidhamma-Pitaka deals with the discipline of the order.
 (B) Abhidhamma-Pitaka literature is about the utterances of Buddha himself, it includes Digha, Majjhima, Anguttara, Samyutta and Khuddaka Nikaya.
 (C) Abhidhamma-Pitaka expounds about the later Buddhism (Mahayana)
 (D) Abhidhamma-Pitaka only deals with earlier Buddhism philosophical discussions.
205. Asanga and Vasubandhu are related to which school of Buddhism?
- (A) Vaibhasikas (B) Sautrantikas
 (C) Yogacara (D) Sunyata
206. Which among the four is not the characteristic of Maya/Avidya, according to Samkaracharya?
- (A) It is the inherent power (Shakti) of Brahman.
 (B) It is beginning less (anadi).
 (C) It is something negative.
 (D) It is indestructible and indefinable

207. મીમાંસકો કયા સંદર્ભમાં જ્ઞાનના સ્વયં પ્રમાણના સમર્થકો છે ?
 (A) તેની ઉત્પત્તિ (B) તેના નિર્ધારણ (જ્ઞાપ્તિ)માં
 (C) માત્ર (A) સાચું છે. (D) (A) તથા (B) બંને સાચા છે.
208. નીચેના પૈકી કયો ક્રમ એ ન્યાયના સાધ્ય (પ્રમાણ) (syllogism) નો યોગ્ય ક્રમ છે ?
 (A) પ્રતિજ્ઞા, હેતુ, ઉપનાય, ઉદાહરણ, નિગમન (B) પ્રતિજ્ઞા, ઉપનાય, હેતુ, નિગમન, ઉદાહરણ
 (C) પ્રતિજ્ઞા, ઉદાહરણ, હેતુ, નિગમન, ઉપનાય (D) પ્રતિજ્ઞા, હેતુ, ઉદાહરણ, ઉપનાય, નિગમન
209. સાંખ્યના કારક વાદ વિશે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સત્ય છે ?
 (A) પુરુષ એ કારણ (cause) કે પરિણામ (effect) નથી.
 (B) પ્રકૃતિ એ માત્ર કારણ છે પરિણામ નહિં
 (C) માત્ર (A) સાચું છે.
 (D) (A) તથા (B) બંને સાચા છે.
210. નીચે આપેલા લેખક અને તેમની કૃતિની જોડીને યોગ્ય રીતે જોડો.
 1. ડી.પી. ચટ્ટોપાધ્યાય i. The nature of philosophy
 2. અરબિંદો ii. What is living and what is dead in Indian philosophy
 3. દયા કિષ્કા iii. Art experience
 4. એમ. હિરીયાના iv. The life divine
 નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) 1 - ii, 2 - iv, 3 - i, 4 - iii (B) 1 - iii, 2 - i, 3 - ii, 4 - iv
 (C) 1 - iv, 2 - iii, 3 - i, 4 - ii (D) 1 - i, 2 - ii, 3 - iii, 4 - iv
211. નીચેના પૈકી કઈ પરંપરા એ સાચું દર્શન (સમ્યક દર્શન), સાચું જ્ઞાન (સમ્યક જ્ઞાન) અને સાચું ચરિત્ર (સમ્યક ચરિત્ર)ને ત્રણ રત્ન (ત્રિરત્ન) અથવા જીવનના ત્રણ મૂલ્યવાન સિદ્ધાંતો તરીકે માને છે ?
 (A) બૌદ્ધ (B) જૈન
 (C) સાંખ્ય (D) યોગ
212. ચાર આર્ય (noble) સભ્યો પૈકી કયું સત્ય એ શીલ, સમાધિ અને પ્રજ્ઞાની શોધ કરે છે ?
 (A) પ્રથમ આર્ય સત્ય (B) દ્વિતાય આર્ય સત્ય
 (C) તૃતીય આર્ય સત્ય (D) ચતુર્થ આર્ય સત્ય
213. નીચેના પૈકી કયું ઉપનિષદ એ જ્ઞાનને બે પ્રકારોમાં વર્ગીકૃત કરે છે. પરા (ઉચ્ચ) અને અપરા (નિમ્ન) ?
 (A) છાંદોગ્ય ઉપનિષદ (B) બ્રહ્દારણ્યક ઉપનિષદ
 (C) મુંડક ઉપનિષદ (D) ઐતરેય
214. જૈન સિદ્ધાંત સપ્તભાંગીનું વિવેચન કોણે કરેલ છે ?
 (A) શંકર (B) રામાનુજ
 (C) માત્ર (A) (D) (A) તથા (B) બંને
215. નીચેના પૈકી કોણે કહ્યું છે કે “ભારતનું દર્શનશાસ્ત્ર એ મૂળભૂત રીતે આધ્યાત્મિક છે” ?
 (A) રામાનુજ (B) અરબિંદો
 (C) કે.સી. ભટ્ટાચાર્ય (D) સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન

207. Mimamsaka advocates the self-validity of knowledge, in what respect?
 (A) In its origin (utpatti) (B) In its ascertainment (jnapti)
 (C) Only (A) is true (D) (A) and (B) both are true
208. Identity the correct sequence of the Nyaya's syllogism?
 (A) Pratijna, hetu, upanaya, udaharana, nigamana
 (B) Pratijna, upanaya, hetu, nigamana, udaharana
 (C) Pratijna, udaharana, hetu, niganama, upanaya
 (D) Pratijna, hetu, udaharana, upanaya, nigamana
209. What is correct about the Samkhya theory of causation?
 (A) Purusa is neither a cause nor an effect
 (B) Prakrti is only the cause and not the effect
 (C) Only (A) is true
 (D) (A) and (B) both are true
210. Provide the correct match of the following authors and their books;
 1. D. P. Chattopadhyaya (i) The Nature of Philosophy
 2. Aurobindo (ii) What is Living and What is Dead in Indian Philosophy
 3. Daya Krishna (iii) Art Experience
 4. M. Hiriyanna (iv) The life Divine
 (A) 1-ii, 2-iv, 3-i, 4-iii (B) 1-iii, 2-i, 3-ii, 4-iv
 (C) 1-iv, 2-iii, 3-i, 4-ii (D) 1-i, 2-ii, 3-iii, 4-iv
211. Which school considers right faith (samyagdarsana), right knowledge (samyagjnana), and right conduct (samyak-carita) as the 'three gems' (triratna) or three precious principles of life?
 (A) Buddhism (B) Jainism
 (C) Samkhya (D) Yoga
212. Out of the four noble truths, which explores the necessity of Sila, Samadhi and Prajna?
 (A) First noble truth (B) Second noble truth
 (C) Third noble truth (D) Fourth noble truth
213. Which Upanisad, among the four, classify knowledge into two categories: para (higher) and apara (lower)?
 (A) Chandogya Upanisad (B) Brhadaranyaka Upanisad
 (C) Mundaka Upanisad (D) Aitareya
214. Who criticises the Jaina's doctrine of Saptabhangi?
 (A) Samkara (B) Ramanuja
 (C) Only (A) (D) (A) and (B) both
215. Who said 'philosophy in India is essentially spiritual'?
 (A) Ramanuja (B) Aurobindo
 (C) K.C. Bhattacharya (D) Sarvepalli Radhakrishnan

216. નીચે આપેલા ચાર પૈકી કોણ અંતિમ કારણ (final cause) અથવા પ્રયોજન (purpose) માં માનતું નથી ?
- (A) સોક્રેટીસ (B) પ્લોટો
(C) ડેમોક્રિપ્સ (D) એરીસ્ટોટલ
217. “તે લોકો ચતુર છે કે જેમણે મને સાંભળ્યો નથી પણ ‘Logos’ ને સાંભળ્યા છે કે જે સહમત થાય છે કે તમામ વસ્તુઓ એક જ છે.” આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
- (A) Permenides (B) Xenophone
(C) Aristophanes (D) Heraclitus
218. ‘On the Heavens’ ના રચયિતા કોણ હતા ?
- (A) Aristotle (B) Plato
(C) Anaximander (D) Aneximenes
219. નીચેના પૈકી કોણે પૃથ્વીનો સૌ પ્રથમ નકશો પ્રકાશિત કર્યો હતો ?
- (A) Thales (B) Heraclitus
(C) Anaximander (D) Aristophanes
220. નીચેના પૈકી કયા વર્ષમાં પ્રથમ દાર્શનિક Thales એ ગ્રહણની ઘટના બનવાનું અનુમાન કર્યું હતું ?
- (A) ઈ.સ. પૂર્વ 595 (B) ઈ.સ. પૂર્વ 585
(C) ઈ.સ. પૂર્વ 575 (D) ઈ.સ. પૂર્વ 565
221. નીચેના પૈકી કોણ એ સૈદ્ધાંતિક રીતે પરિણામલક્ષી (deontologist) ન હતા ?
- (A) W.D. Ross (B) Immanuel Kant
(C) Thomas Reid (D) Hastings Rashdall
222. “પ્લોટોના ‘શુભ’ (good) અંગેના વિચારો વ્યવહારિક રીતે ‘ખાલી’ છે. તે નૈતિકતાની બાબતમાં શું ‘યોગ્ય’ છે, આપણે શું કરવું જોઈએ, તેના વિશે કોઈ નિર્દેશ કરતા નથી.” પ્લોટોના નીતિશાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ ઉપર મુજબની સમીક્ષાત્મક ટીકા કોણે કરી હતી ?
- (A) Fransis Bacan (B) Bertrand Williams
(C) Karl Popper (D) Bertrand Russell
223. નીચેના તત્વચિંતક અને તેઓની કૃતિ પૈકી સાચી જોડી શોધો.
તત્વચિંતક	કૃતિ
(A) Homer	Memorabilia
(B) Aristophanes	Clouds
(C) Xenophon	Odyssey
(D) Plato	Metaphysics
224. Sophists (મિથ્યા વાદીઓ) ‘homo mesura’ ના સિદ્ધાંતમાં માને છે. તેનો અર્થ...
- (A) કોઈ માણસ પોતાની ક્રિયાઓનું માપદંડ લઈ શકતો નથી.
(B) વિચારો જ વાસ્તવિકતા છે.
(C) સત્ય એ સાર્વત્રિક છે.
(D) પ્રત્યેક માણસ એ સત્યનું માપદંડ છે.

216. Among the given option who does not believe in the final cause or purpose?
 (A) Socratic (B) Plato
 (C) Democritus (D) Aristotle
217. ‘It is wise for those who have listened not to me but to the logos to agree that all things are one’, who has given this statement?
 (A) Permenides (B) Xenophone
 (C) Aristophanes (D) Heraclitus
218. Who wrote ‘On the Heavens’ ?
 (A) Aristotle (B) Plato
 (C) Anaximander (D) Aneximenes
219. Who is said to have published the first map of the earth?
 (A) Thales (B) Heraclitus
 (C) Anaximander (D) Aristophanes
220. In which year, Thales - The First Philosopher’s predicted eclipse, to occur?
 (A) 595 B.C. (B) 585 B.C.
 (C) 575 B.C (D) 565 B.C.
221. Who was not as a rule deontologist?
 (A) W. D. Ross (B) Immanuel Kant
 (C) Thomas Reid (D) Hastings Rashdall
222. ‘Plato’s Idea of the good is practically empty. It gives us no indication of what is good, in a moral sense i.e. what we ought to do’, who made this critical comments against Plato’s ethics
 (A) Francis Bacon (B) Bernard Williams
 (C) Karl Popper (D) Bertrand Russell
223. Identify the correct one Philosophers and his Work:
Philosopher	Work
(A) Homer	Memorabilia
(B) Aristophanes	Clouds
(C) Xenophon	Odyssey
(D) Plato	Metaphysics
224. Sophists believed in theory of homo mensura, it means
 (A) No man can measure his actions
 (B) Ideas are the only reality
 (C) Truth is universal
 (D) Each man is the measure of truth

225. પરલક્ષી સુખવાદ (Altruistic hedonism) ના મુખ્ય રચયિતા કોણ છે ?
 (A) J.S. Mill (B) Ross
 (C) Bentham (D) Sidgwick
226. “ડુક્કર સંતુષ્ટ હોય તેના કરતાં માનવ અસંતુષ્ટ હોય તે વધુ સારું, મૂર્ખ સંતુષ્ટ હોય તેના કરતાં સોક્રેટીસ અસંતુષ્ટ હોય તે વધુ સારું” આ કોના વિચારો છે ?
 (A) Butler (B) Aristotle
 (C) Bentham (D) J.S. Mill
227. ‘The logical syntax of language’ ના રચયિતા કોણ હતા ?
 (A) C.L. Stevenson (B) Rudolf Carnap
 (C) A.Y. Ayer (D) C.I. Lewis
228. સતત સમુચ્ચ (constant conjunction) શબ્દ પ્રયોગ કોણે કર્યો છે ?
 (A) Locke (B) Berkeley
 (C) Hume (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિ
229. Berkeley ના તત્વજ્ઞાન અનુસાર જો કોઈ વિચાર સમજમાં (perceive) ન આવે, તો તે દ્વારા સમજાવવામાં આવશે.
 (A) આધ્યાત્મ (spirit) (B) આત્મા (soul)
 (C) ઈશ્વર (god) (D) ઉપરના તમામ
230. નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ એ George Berkeley દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવી નથી ?
 (A) An essay towards a new theory of vision
 (B) The principles of human knowledge
 (C) Three dialogues between hylas and philonous
 (D) Some thoughts concerning education
231. તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ (logical positivism) ના નામાંકિત વ્યક્તિ કોણ છે ?
 (A) Mortiz Schlick (B) A.Y. Ayer
 (C) Rudolf Carnap (D) Bertrand Russell
232. માત્ર બુદ્ધિ એ જ ખાતરી પૂર્વક જાણી શકાય છે અને દ્રવ્ય એ ઈશ્વરની સચ્ચાઈથી પરોક્ષ રીતે જાણી શકાય છે. આ પ્રકારનું મંતવ્ય કોનું હતું ?
 (A) Kant (B) Hume
 (C) Berkeley (D) Descartes
233. દ્રવ્યનો સ્થિતિઓ સાથેનો સંબંધ એવા જ પ્રકારનો છે જે રીતે સમતલનો તેમાં કોતરેલ વિવિધ આકૃતિઓ સાથે છે. આ વિધાન કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) Descartes (B) Spinoza
 (C) Leibnitz (D) Locke
234. Leibnitz ના મત અનુસાર જાગૃત ચિદ્દષ્ટ (conscious monads) સ્મૃતિને સમર્થન આપે છે અને તે થી ઓળખાય છે.
 (A) મન (mind) (B) આધ્યાત્મ (spirit)
 (C) આત્મા (souls) (D) શરીર (bodies)
235. Leibnitz ના તત્વજ્ઞાન બાબતે નીચેના પૈકી કઈ બાબત અસત્ય છે ?
 (A) સાતત્યનો સિદ્ધાંત (law of continuity) (B) વ્યક્તિલક્ષીતાનો સિદ્ધાંત (law of individuality)
 (C) પ્રકૃતિનો સિદ્ધાંત (law of nature) (D) સામંજસ્યનો સિદ્ધાંત (principle of harmony)

225. Who is the major architect of altruistic hedonism?
 (A) J.S. Mill (B) Ross
 (C) Bentham (D) Sidgwick
226. "It is better to be a human being dissatisfied than a pig satisfied; better to be a Socrates dissatisfied than a fool satisfied", this view is held by
 (A) Butler (B) Aristotle
 (C) Bentham (D) J.S. Mill
227. Who wrote The Logical Syntax of Language?
 (A) C. L. Stevenson (B) Rudolf Carnap
 (C) A. Y. Ayer (D) C. I. Lewis
228. Term constant conjunction is attributed with...
 (A) Locke (B) Berkeley
 (C) Hume (D) None of the above
229. In Berkeley's philosophy, if he does not perceive an idea then it shall be perceived by
 (A) Spirit (B) Soul
 (C) God (D) All the above
230. Identify the work that is not published by George Berkeley?
 (A) An Essay towards a New Theory of Vision
 (B) The Principles of Human Knowledge
 (C) Three Dialogues between Hylas and Philonous
 (D) Some Thoughts Concerning Education
231. Who is the key figure of the logical positivism?
 (A) Mortiz Schlick (B) A. Y. Ayer
 (C) Rudolf Carnap (D) Bertrand Russell
232. The mind alone can be known with certainty and the matter can be known only indirectly through the veracity of God. Who is the holder of this view
 (A) Kant (B) Hume
 (C) Berkeley (D) Descartes
233. The relationship of the substance with the modes is of the same nature as of the plane of its various figures inscribed in it. This statement could be attributed with
 (A) Descartes (B) Spinoza
 (C) Leibniz (D) Locke
234. According to Leibnitz, there are conscious monads endowed with memory and they may be called
 (A) Mind (B) Spirits
 (C) Souls (D) Bodies
235. What remains incorrect about the philosophy of Leibnitz?
 (A) Law of continuity (B) Law of individuality
 (C) Law of nature (D) Principle of harmony

236. પોતાના તત્વજ્ઞાનને પ્રતિપાદિત કરવા 'natura naturans' અને 'natura naturata' શબ્દ પ્રયોગનો ઉપયોગ કરનાર તત્વચિંતકનું સાચું નામ શું છે ?
- (A) Descartes (B) Heraclitus
(C) Leibnitz (D) Spinoza
237. “પ્રત્યેક દૃઢ નિશ્ચય એ નિષેધાત્મક છે.” (Every determination is negation.) તેવું કોણે કહ્યું હતું ?
- (A) Descartes (B) Spinoza
(C) Leibnitz (D) Parmenides
238. નીચેની યાદી 'A' ને યાદી 'B' સાથે જોડો.
યાદી 'A'	યાદી 'B'
i. Descartes	(P) સમાંતર વાદ (Parallelism)
ii. Spinoza	(Q) પૂર્વ સ્થાપિત સામંજસ્ય (Pre-established harmony)
iii. Leibnitz	(R) વ્યૈયક્તિક વિચારવાદ (Subjective idealism)
iv. Berkeley	(S) દ્વૈતવાદ (Dualism)
- (A) i - Q, ii - R, iii - P, iv - S (B) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
(C) i - S, ii - P, iii - Q, iv - R (D) i - P, ii - S, iii - Q, iv - R
239. Rene Descartes ના તત્વજ્ઞાન બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?
- (A) કોઈ પણ બાબતની શંકા કરી શકાય છે. (B) જ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે હંમેશા સંશયી બનો.
(C) હું જેની શંકા કરું છું તેની શંકા થઈ શકે નહિં (D) બુદ્ધિ (mind) એ શરીરથી અગ્ર છે.
240. વ્યાપ્તિ (induction) પદ્ધતિ શોધવાના હિમાયતી (champion) તરીકે કોણ જાણીતા છે ?
- (A) Rene Descartes (B) Francis Bacon
(C) Benedict de Spinoza (D) Peter Abelard
241. નીચેના પૈકી કયું પુસ્તક એ St. Anselm દ્વારા લખાયેલ છે કે જે ઈશ્વરની તરફેણમાં વૈશ્વિક દલીલ કરે છે ?
- (A) Proslogium (B) Monologion
(C) Timaeus (D) Symposium
242. પ્લોટોના Dialogue પૈકીનો કયો એ જ્ઞાનને (knowledge) ને સાચી ન્યાયી માન્યતા (true justified belief) તરીકે માને છે ?
- (A) Republic (B) Phaedo
(C) Meno (D) Theaetetus
243. નીચેની યાદી 'A' ને યાદી 'B' સાથે જોડો.
યાદી 'A'	યાદી 'B'
i. ન્યાય ભાષ્ય	(P) ઉદ્યોતકાર
ii. ન્યાય વર્તિક	(Q) વાયસ્પતિ
iii. ન્યાય વર્તિક તાત્પર્ય ટીકા	(R) ઉદયન
iv. ન્યાય વર્તિક તાત્પર્ય પરિશુદ્ધિ	(S) વાસ્થાયન
- નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) i - S, ii - P, iii - Q, iv - R (B) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
(C) i - R, ii - Q, iii - P, iv - S (D) i - P, ii - R, iii - S, iv - Q

236. Name the correct philosophy, which has used the terms *natura naturans* and *natura naturata* in order to propound his philosophy?
- (A) Descartes (B) Heraclitus
(C) Leibnitz (D) Spinoza
237. 'Every determination is negation' who said it?
- (A) Descartes (B) Spinoza
(C) Leibnitz (D) Parmenides
238. Match the following:
List A	List B
i. Descartes	(P) Parallelism
ii. Spinoza	(Q) Pre-established harmony
iii. Leibnitz	(R) Subjective idealism
iv. Berkeley	(S) Dualism
(A) i - Q, ii - R, iii - P, iv - S	(B) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
(C) i - S, ii - P, iii - Q, iv - R	(D) i - P, ii - S, iii - Q, iv - R
239. What is true about the Rene Descartes Philosophy?
- (A) Everything can be doubted (B) Be a permanent sceptic to obtain knowledge
(C) That I doubt cannot be doubted (D) Mind is prior to body
240. Who is known as the champion for discovering the method of induction?
- (A) Rene Descartes (B) Francis Bacon
(C) Benedict de Spinoza (D) Peter Abelard
241. Identify the correct name of the text written by St. Anselm, which mentions the cosmological argument in favour of god.
- (A) Proslogium (B) Monologion
(C) Timaeus (D) Symposium
242. Which dialogue of Plato considers knowledge as true justified belief?
- (A) Republic (B) Phaedo
(C) Meno (D) Theaetetus
243. Match the following;
List A	List B
i. Nyayabhasya	(P) Uddyotakara
ii. Nyaya-var்த்தika	(Q) Vacaspati
iii. Nyaya var்த்தika tatparya-tika	(R) Udayana
iv. Nyaya-var்த்தika tatparya parisuddhi	(S) Vatsayana
(A) i - S, ii - P, iii - Q, iv - R	(B) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
(C) i - R, ii - Q, iii - P, iv - S	(D) i - P, ii - R, iii - S, iv - Q

244. મહાયાન - શ્રાધ્ધોપાદ - શાસ્ત્રના રચયિતાનું નામ આપો.
 (A) અશ્વઘોષ (B) નાગાર્જુન
 (C) અસંગા (Asanga) (D) દિન્નગા (Dinnaga)
245. ભ્રમ (error) એ અવર્ણનીય અધ્યારોપણ (superimposition) છે, જે ખરેખર પાયાને અસર કરતો નથી અને યોગ્ય જ્ઞાન દ્વારા દૂર કરવામાં આવે છે. તે છે.
 (A) અન્યથાખ્યાતિ (B) અખ્યાતિ
 (C) અનિર્વાચની ખ્યાતિ (D) આત્મખ્યાતિ
246. ભ્રમ (error) નો કયો સિદ્ધાંત એ પ્રભાકરને આભારી છે ?
 (A) વિપરીતખ્યાતિ (B) અખ્યાતિ
 (C) અન્યથાખ્યાતિ (D) યથાર્થખ્યાતિ
247. કયું ભારતીય દર્શન શાસ્ત્ર એ સ્વતઃ પ્રમાણ્ય વાદના સિદ્ધાંતને સમર્થન આપે છે ?
 (A) મીમાંસા (B) ન્યાય - વૈશેષિક
 (C) સાંખ્ય (D) બૌદ્ધ ધર્મ
248. ન્યાય સંપ્રદાય પાંચ પ્રકારના તર્કદોષોની ચર્ચા કરે છે. એવું વિધાન કે 'અગ્નિ ઠંડો છે, કારણ કે તે દ્રવ્ય છે.' – તે કયા પ્રકારનો તર્કદોષ ગણાય ?
 (A) સવ્યભિચાર (B) સત્પ્રતિપાક્ષ
 (C) બાધિત (D) વિરૂદ્ધ
249. ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રનો વૈશેષિક સંપ્રદાય જ્ઞાનના હેતુઓ તરીકે સાત પદાર્થો સ્વીકારે છે. નીચેના પૈકી કયો એ આ પદાર્થમાં સમાવિષ્ટ થતો નથી ?
 (A) કર્મ (action) (B) બુદ્ધિ અથવા આંતરિક અવયવ (માનસ)
 (C) સામાન્ય (generality) (D) અભાવ (non-being)
250. સાંખ્ય સંપ્રદાય અનુસાર પુરૂષ છે.
 (A) માનસ (mind) (B) અહંકાર (Ego)
 (C) બુદ્ધિ (Intellect) (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
251. ચાર પ્રકારના કાયદાઓ (law) વચ્ચે ભેદ સ્થાપવા માટે કોની પ્રશંસા કરવામાં આવે છે ?
 (A) Anselm (B) Augustine
 (C) Aquinas (D) Cicero
252. Epicurus વિશે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સત્ય છે ?
 (A) તે નૈતિક સુખવાદી હતા. (He is an ethical hedonist)
 (B) તે સર્વવ્યાપક હતા. (He is a universalist)
 (C) તે નૈતિક સાપેક્ષવાદી હતા. (He is an ethical relativist)
 (D) તે નૈતિક અહંકારવાદી હતા. (He is an ethical egoist)

244. Name the author of Mahayana-shraddhotpada-shastra?
 (A) Ashvaghosa (B) Nagarjuna
 (C) Asanga (D) Dinnaga
245. Error is indescribable superimposition which does not really affect the ground and is removed by right knowledge
 (A) Anyathakhyati (B) Akhyati
 (C) Anirvacaniyakhyati (D) Atmakhyati
246. Which theory of error is attributed to Prabhakara?
 (A) Viparitakhyati (B) Akhyati
 (C) Anyathakhyati (D) Yatharthakhyati
247. Which school of Indian philosophy upholds the theory of Svatahpramanyavada?
 (A) Mimamsa (B) Nyaya-Vaishesika
 (C) Samkhya (D) Buddhism
248. Nyaya School discusses about five fallacies. Statement 'fire is cold, because it is a substance', would fall in which fallacy;
 (A) Savyabhichara (B) Satpratipaksa
 (C) Badhita (D) Viruddha
249. Vaishesika School of Indian Philosophy believes in seven padarthas, known as objects of knowledge. Identify the one which is not a padartha;
 (A) Action (Karma) (B) Mind or internal organ (manas)
 (C) Generality (Samanya) (D) Non-being (Abhava)
250. According to Samkhya philosophy, Purusa is...
 (A) Mind (manas) (B) Ego (ahamkara)
 (C) Intellect (buddhi) (D) None of the above
251. Who is hailed for making distinction between four kinds of law?
 (A) Anselm (B) Augustine
 (C) Aquinas (D) Cicero
252. What is true about Epicurus?
 (A) He is an ethical hedonist
 (B) He is a universalist
 (C) He is an ethical relativist
 (D) He is an ethical egoist

253. નીચેની યાદી 'A' ને યાદી 'B' સાથે જોડો.

યાદી 'A'

યાદી 'B'

i. Rene Descartes

(P) વર્તન વ્યવહારવાદ (behaviorism)

ii. Gilbert Ryle

(Q) કાર્યાત્મકતા (functionalism)

iii. J.J.C. Smart

(R) દ્વૈતવાદ (dualism)

iv. William James

(S) વ્યક્તિતા સિદ્ધાંત (identity theory)

નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) i - P, ii - S, iii - Q, iv - R

(B) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q

(C) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P

(D) i - Q, ii - R, iii - P, iv - S

254. નીચેના દર્શાવેલ ચાર પુસ્તકો પૈકી કયું પુસ્તક Michel Foucault દ્વારા લખાયેલ નથી ?

(A) Madness and civilization

(B) Discipline and Punish : The birth of the prison

(C) Theory and Practise

(D) The birth of the clinic : An Archeology of medical perception

255. નીચેના પૈકી કોણે સંચાર (વાતચીત) ક્રિયા સિદ્ધાંતનું સૂચન કર્યું કે જેમાં વૈચારિક વ્યાખ્યાન પરિસ્થિતિ (Ideal speech situation) એ તાર્કિક (rational) બિન વૈચારિક (nonideological) સંચાર (વાતચીત) નો આધાર પૂરો પાડે છે ?

(A) Theodor Adorno

(B) Herbert Marcuse

(C) Andrew Feenberg

(D) Jurgen Habermas

256. પાપ (અર્થ)નો અભાવ એ મૂલતઃ માનવ અસ્તિત્વની સમસ્યા કહેવાય છે. આ બાબતનો ઉલ્લેખ કોણે કર્યો ?

(A) Martin Heidegger

(B) J.P. Sartre

(C) Edmund Husserl

(D) Soren Keirkegaard

257. 'માણસ સ્વતંત્ર રહેવા માટે જ નિર્માયેલો છે.' (Man is condemned to be free) આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?

(A) Albert Camus

(B) Heidegger

(C) J.P. Sartre

(D) Friedrich Nietzsche

258. Nietzsche ના 'Urbemensch' ના ખ્યાલ અનુસાર નૈતિક મૂલ્યો એ

(A) ઈશ્વર પાસેથી ઋણ ઉપર લીધેલ છે.

(B) માનવ દ્વારા સર્જત છે.

(C) માનવ દ્વારા શોધી કાઢવામાં આવેલ છે.

(D) માનવોએ તેની (નૈતિક મૂલ્યો) સાથે જન્મ લીધેલો હોય છે.

259. નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ સાથે Heidegger સંકળાયેલ નથી ?

(A) Being and time

(B) Kant and the problem of metaphysics

(C) What is metaphysics

(D) Nausea

260. આધુનિક પ્રતિભાસવાદ (phenomenology) ના સ્થાપક તરીકે કોણ જાણીતા છે ?

(A) Heidegger

(B) Husserl

(C) Albert Camus

(D) Sartre

261. ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રની યોગ પરંપરામાં દર્શાવેલ ચિત્ત (ata), (citta ભૂમિ) ના પાંચ તબક્કાનો સાચો અનુક્રમ કયો છે ?

(A) ક્ષિપ્ત, વિક્ષિપ્ત, મૂઢ, નિરૂઢ, એકાગ્ર

(B) એકાગ્ર, ક્ષિપ્ત, વિક્ષિપ્ત, નિરૂઢ, મૂઢ

(C) ક્ષિપ્ત, મૂઢ, વિક્ષિપ્ત, એકાગ્ર, નિરૂઢ

(D) એકાગ્ર, વિક્ષિપ્ત, મૂઢ, ક્ષિપ્ત, નિરૂઢ

253. Match the following;

List A

- i. Rene Descartes
- ii. Gilbert Ryle
- iii. J.J.C. Smart
- iv. William James

- (A) i - P, ii - S, iii - Q, iv - R
- (C) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P

List B

- (P) Behaviorism
- (Q) Functionalism
- (R) Dualism
- (S) Identity Theory

- (B) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q
- (D) i - Q, ii - R, iii - P, iv - S

254. Among the four, which book is not written by Michel Foucault?

- (A) Madness and Civilization
- (B) Discipline and Punish: The Birth of the Prison
- (C) Theory and Practise
- (D) The Birth of the Clinic: An Archaeology of Medical Perception

255. Who proposed the theory of communicative action in which 'ideal speech situation' provides the basis of rational (nonideological) communication?

- (A) Theodor Adorno
- (B) Herbert Marcuse
- (C) Andrew Feenberg
- (D) Jurgen Habermas

256. Absence of Sinn (meaning) is fundamentally said to be the problem of human existence. Who maintained this?

- (A) Martin Heidegger
- (B) J.P. Sartre
- (C) Edmund Husserl
- (D) Soren Kierkegaard

257. 'Man is condemned to be free' said by

- (A) Albert Camus
- (B) Heidegger
- (C) J. P. Sartre
- (D) Friedrich Nietzsche

258. According to Nietzsche's conception of Ubermensch, moral values are

- (A) Borrowed from the God
- (B) Created by the humans
- (C) Discovered by the humans
- (D) Humans are born with them

259. Which published work is not related to Heidegger?

- (A) Being and Time
- (B) Kant and the Problem of Metaphysics
- (C) What is Metaphysics
- (D) Nausea

260. Who is known as the founder of the modern phenomenology?

- (A) Heidegger
- (B) Husserl
- (C) Albert Camus
- (D) Sartre

261. What is the correct sequence of the five stages of cita (Citta Bhumi) given in Yoga school of Indian philosophy?

- (A) Ksipta, viksipta, mudha, niruddha, ekagra
- (B) Ekagra, ksipta, viksipta, niruddha, mudha
- (C) Ksipta, mudha, viksipta, ekagra, niruddha
- (D) Ekagra, viksipta, mudha, Ksipta, niruddha

262. નીચેના પૈકી નારીવાદી તત્વચિંતકો અને કૃતિ/પુસ્તકોની અયોગ્ય જોડી ઓળખી કાઢો.
 (A) Carol Gilligan – In a Different Voice
 (B) Nel Noddings – A Vindication of the Rights of Women
 (C) Annette Baier – Moral Prejudices
 (D) Jean Grimshaw – Philosophy and Feminist Thinking
263. સાંખ્ય દર્શનમાં ઉત્ક્રાંતિની (evolution) પ્રથમ નીપજ (production) દરમ્યાન,
 (A) રજસ ગુણ અન્ય બે ગુણો ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવે છે.
 (B) તમસ ગુણ અન્ય બે ગુણો ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવે છે.
 (C) સત્ય ગુણ અન્ય ગુણો ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવે છે.
 (D) પ્રારંભમાં કોઈ ગુણ બીજા ગુણ ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવતો નથી.
264. સાંખ્ય દર્શન અનુસાર, પ્રકૃતિ એ છે.
 (A) ભૌતિક કારણ (Material cause) (B) કાર્યદક્ષ કારણ (Efficient cause)
 (C) માત્ર (A) સાચું છે. (D) (A) તથા (B) બંને સાચાં છે.
265. સાંખ્યતત્વ-કુમુદી ના રચયિતા કોણ છે ?
 (A) ઈશ્વરકૃષ્ણ (B) ગૌડપાદ
 (C) વાયસ્પતિ મિશ્રા (D) વિજ્ઞાન ભીક્ષુ
266. નીચેના પૈકી કોણ સુખવાદી (sophist) ન હતા ?
 (A) Xenophon (B) Protagoras
 (C) Gorgias (D) Cratylus
267. પ્લોટોના મત અનુસાર આકારનું ક્ષેત્ર (realm of forms) એ છે.
 (A) શાશ્વત (B) સાચું જ્ઞાન
 (C) તમામ વાસ્તવિકતાઓનો સ્ત્રોત (D) ઉપરના તમામ
268. નીચે આપેલા વિધાનો/વૈચારિક મુદ્દાઓને તત્વચિંતકો સાથે યોગ્ય રીતે જોડો.
 i. હું બળવો કરું છું, તેથી હું છું. (I rebel, therefore I am) (P) Sartre
 ii. હું વિચારું છું, તેથી હું છું. (I think, therefore I am) (Q) Immanuel Kant
 iii. હું હોવો જોઈએ, તેથી હું છું. (I ought, therefore I am) (R) Rene Descartes
 iv. હું અસ્તિત્વમાં છું, તેથી હું છું. (I exist, therefore I am) (S) Albert Camus
 (A) i - S, ii - R, iii - Q, iv - P (B) i - R, ii - Q, iii - P, iv - S
 (C) i - Q, ii - R, iii - S, iv - P (D) i - P, ii - R, iii - Q, iv - S
269. કોણે એવું પ્રતિપાદ કર્યું કે જીવન એ એકાંત, ગરીબ, મલિન, નિદર્પ અને ટૂંકું છે. તેથી આ પૃષ્ઠભૂમિ એ સામાજિક કરારના વિકાસ માટેની આવશ્યક શરત હોવી જરૂરી છે ?
 (A) Locke (B) Rousseau
 (C) Hobbes (D) H.L.A. Hart
270. નારીવાદનો બીજો તબક્કો એ 1960 પછીથી શરૂ થયો 'બીજો તબક્કો' એ શબ્દનો આવિષ્કાર કોણે કર્યો ?
 (A) Simon De Beauvior (B) Marsha Lear
 (C) Betty Friedan (D) Francoise d' Eubonne

262. Identify the incorrect pair of Feminist Philosophers and their Work/books
- (A) Carol Gilligan - In a Different Voice
 (B) Nel Noddings - A Vindication of the Rights of Women
 (C) Annette Baier - Moral Prejudices
 (D) Jean Grimshaw - Philosophy and Feminist Thinking
263. In Samkhya's philosophy, during the first product of evolution
- (A) Rajas dominates the other two gunas
 (B) Tamas dominates the other two gunas
 (C) Sattva dominates the other two gunas
 (D) No gunas dominates the other in the beginning
264. According to Samkhya philosophy, Prakriti is...
- (A) Material cause (B) Efficient cause
 (C) Only (A) is true (D) (A) and (B) both are true
265. Who wrote samkhyatattava-kumudi?
- (A) Isvarakrsna (B) Gaudapada
 (C) Vacaspati Mishra (D) Vijnanabhiksu
266. Who was not a sophist
- (A) Xenophon (B) Protagoras
 (C) Gorgias (D) Cratylus
267. According to Plato, realm of forms is
- (A) Eternal (B) True knowledge
 (C) Source of all reality (D) All the above
268. Match the following statements/conceptual points with philosophers;
List A	List B
i. I rebel, therefore I am	(P) Sartre
ii. I think, therefore I am	(Q) Immanuel Kant
iii. I ought, therefore I am	(R) Rene Descartes
iv. I exist, there I am	(S) Albert Camus
☒ (A) i - S, ii - R, iii - Q, iv - P	(B) i - R, ii - Q, iii - P, iv - S
(C) i - Q, ii - R, iii - S, iv - P	☒ (D) i - P, ii - R, iii - Q, iv - S
269. Who claimed life is 'solitary, poor, nasty, brutish and short'; hence, this backdrop must be the essential condition for the development of 'social contract' theory.
- (A) Locke (B) Rousseau
 (C) Hobbes (D) H.L.A. Hart
270. Second wave of Feminism started from 1960s onwards, who coined the term 'second wave' in feminism?
- (A) Simon De Beauvoir (B) Marsha Lear
 (C) Betty Friedan (D) Francoise d'Eubonne

271. નીચેની યાદી 'A' ને યાદી 'B' સાથે જોડો.

યાદી 'A'

યાદી 'B'

i. શંકર

(P) દ્વૈત વેદાંત

ii. માધવ

(Q) શુદ્ધ અદ્વૈત

iii. નિમ્બાર્ક

(R) અદ્વૈત વેદાંત

iv. વલ્લભ

(S) દ્વૈત અદ્વૈત

નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(A) i - R, ii - S, iii - Q, iv - P

(B) i - Q, ii - R, iii - R, iv - S

(C) i - Q, ii - P, iii - S, iv - R

(D) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q

272. કૈવલ્યની પ્રાપ્તિ ત્યારેજ થાય જો

(A) જો આપણે કર્મના સિદ્ધાંતમાંથી મુક્તિ મેળવીએ.

(B) આપણે સ્થળ અને સૂક્ષ્મ શરીરમાંથી મુક્તિ મેળવીએ.

(C) આપણે બ્રહ્મને પ્રાપ્ત કરીએ.

(D) આપણે નિર્વાણ પ્રાપ્ત કરીએ.

273. 'અષ્ટાંગ માર્ગ' (અષ્ટધા માર્ગ)માં કેટલા માર્ગ શીલ (આચરણ/નૈતિક વ્યવહાર) સાથે સંલગ્ન છે ?

(A) માત્ર ત્રણ

(B) માત્ર બે

(C) તમામ આઠ

(D) એક પણ નહિં

274. યોગ દર્શનશાસ્ત્ર અનુસાર પાંચ પ્રકારના કલેશ (Klesas) કયા છે ?

(A) અસ્મિતા, રાગ, દુઃખ, જીવન, દ્વેષ

(B) અવિદ્યા, અસ્મિતા, રાગ, દ્વેષ, અભિવિવેષ

(C) અવિદ્યા, દ્વેષ, રાગ, મોહ, બુદ્ધિ

(D) બુદ્ધિ, દુઃખ, દ્વેષ, અસ્મિતા, રાગ

275. સાંખ્ય દર્શનશાસ્ત્ર અનુસાર ચિત્ત (citta) (પ્રકૃતિ) ના ત્રણ સંચય (conglomerates) કયા છે ?

(A) મહાત, સ્મૃતિ, અહંકાર

(B) માનસ, મહાત, વિપર્યાય

(C) મહાત, અહંકાર, માનસ

(D) મહાત, અહંકાર, ધ્યાન

276. નીચેના પૈકી કયું એ પ્રમા (Prama) માં આવશ્યક ઘટક નથી ?

(A) તર્ક (Tarka)

(B) પ્રમાત (Pramat)

(C) પ્રમેય (Prameya)

(D) પ્રમાણ (Pramana)

277. 'ઈન્દ્રીયાર્થા સન્નિકાર્સોત્યનમ્ જ્ઞાનમ્ અવ્યપાદસ્ય અવ્યભિકાસી વ્યવસાયત્મકમ પ્રત્યક્ષમ', સમજ (perception) ની ઉપર મુજબની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?

(A) સાંખ્ય

(B) મીમાંસા

(C) પૂર્વવર્તી ન્યાય

(D) નવ્ય ન્યાય

278. અસામવયી (Asamavayi) કારણ (cause) એટલે શું ?

(A) સ્વાભાવિક કારણ (inherent cause)

(B) બિન સ્વાભાવિક કારણ (non-inherent cause)

(C) નિમિત્ત કારણ (efficient cause)

(D) (A) તથા (C) બંને

279. નવ્ય દર્શનશાસ્ત્ર એ પદાર્થને માન્ય કરે છે.

(A) 8

(B) 12

(C) 14

(D) 16

271. Match the following;

List A

- i. Samkara
- ii. Madhava
- iii. Nimbarka
- iv. Vallabha

- (A) i - R, ii - S, iii - Q, iv - P
(C) i - Q, ii - P, iii - S, iv - R

List B

- (P) Dvaita Vedanta
(Q) Shuddha Advaita
(R) Advaita Vedanta
(S) Dvaita Advaita
(B) i - Q, ii - R, iii - R, iv - S
(D) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q

272. Kaivalya could be attained if

- (A) We obtain freedom from Karma theory
(B) We obtain freedom from gross and subtle body
(C) We obtain Brahman
(D) We obtain Nirvana

273. In Astanga marga (Eight fold path), how many of them are linked with Silo (Conduct/ethical behaviour)

- (A) Only three
(B) Only two
(C) All eight
(D) None

274. What are the five kinds of Klesas in Yoga philosophy?

- (A) Asmita, Raga, Dhukh, Jeevan, Dwesa
(B) Avidya, Asmita, Raga, Dwesa, Abhivivesa
(C) Avidya, Dwesa, Raga, Moh, Buddhi
(D) Buddhi, Dhukh, Dwesa, Asmita, Raga

275. According to Samkhya philosophy, what are the three conglomerates of citta

- (A) Mahat, Smrti, Ahamkara
(B) Manas, Mahat, Viparyaya
(C) Mahat, Ahamkara, Manas
(D) Mahat, Ahamkara, Dhyana

276. Which is not an essential factor in Prama

- (A) Tarka
(B) Pramata
(C) Prameya
(D) Pramana

277. "Indriyārtha Sannikarsotpanam jñanam avyapodasya avyabhīcosi vyavasāyatmakam pratyakṣam", who has given this definition of perception.

- (A) Samkhya
(B) Mimansa
(C) Early Nyaya
(D) Navya Nyaya

278. What is Asamavayi cause?

- (A) Inherent cause
(B) Non-inherent cause
(C) Efficient cause
(D) (a) and (c) both

279. Nyaya philosophy recognises _____ padarthas.

- (A) 8
(B) 12
(C) 14
(D) 16

280. યોગ દર્શનશાસ્ત્રમાં ચિત્તના ત્રણ સ્વરૂપો છે. બીજા સ્વરૂપ-પ્રવૃત્તિ માટે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સત્ય છે ?
 (A) સત્ય ગુણએ પ્રભુત્વ ધરાવે છે પણ તમસ ગુણ એ સત્યનું ગૌણ બની રહે છે.
 (B) રજત ગુણ દ્વારા ચિત્ત પ્રભાવિત રહે છે. તમસ એ નબળું હોય છે.
 (C) સત્યગુણ દ્વારા ચિત્ત પ્રભાવિત રહે છે. તમસ એ શક્તિશાળી હોય છે.
 (D) ચિત્તએ તમામ ગુણોથી બિન સ્પર્શયેલું (untouched) રહે છે.
281. J.S. Mill એ અહકેન્દ્રીતતાવાદથી પરલક્ષિતતાવાદ તરફના પરિવર્તનની સમજ આપી.
 (A) પ્રાકૃતિક (natural) (B) સામાજિક (social)
 (C) નૈતિક (moral) (D) માનસ શાસ્ત્રીય (psychological)
282. ‘The concept of philosophy’ એ દ્વારા રચયિત છે ?
 (A) અરબિંદો (B) મહાત્મા ગાંધી
 (C) કિષ્કિંદ્ર ભટ્ટાચાર્ય (D) વિવેકાનંદ
283. જાહેર ક્ષેત્ર એ તકનીકીનો બિન ઔપચારિક પાયો (informal foundation) હોવો જોઈએ. આ અભિગમ કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) J. Ellul (B) Habermas
 (C) A. Borgmann (D) Heidegger
284. ના મત અનુસાર, ‘શુભ’ (good) એ વિશ્વનો સર્વોપરિ અંત અથવા હેતુ છે ?
 (A) એરિસ્ટોટલ (B) Bentham
 (C) પ્લેટો (D) Zeno
285. નીચેના પૈકી કોણે, તકનીકીનું ગહન લોકશાહીકરણ (deep democratisation of technology) ના વિચારનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો ?
 (A) Andrew Feenberg (B) Herbert Marcuse
 (C) Heidegger (D) Habermas
286. “સામાજિક સંસ્થાની ચતુર્વર્ણ (Chaturvarna) થી વધુ નિમ્ન અવમૂલ્યન કરતી કોઈ પ્રણાલી હોઈ શકે નહિં. તે એવી પ્રણાલી છે કે જેણે લોકોને સહાયક પ્રવૃત્તિમાંથી ચૈતન્ય શૂન્ય, ગતિહીન અને અપંગ કરી દીધા છે.” આ પ્રચલિત વિધાન કોણે કહ્યું ?
 (A) મહાત્મા જ્યોતિબા ફૂલે (B) નારાયણ ગુરુ
 (C) તિરૂવલ્લૂવર (D) બી.આર. આંબેડકર
287. ‘દાર્શનિક ક્રાંતિ એ સામાજિક ક્રાંતિથી અગ્રવર્તી જ હોવી જોઈએ.’ કયા સાંપ્રત તત્વચિંતકે આ બાબતને સમર્થન આપ્યું ?
 (A) આર. ટાગોર (B) એમ. કે. ગાંધી
 (C) વિવેકાનંદ (D) એમ.એન. રોય
288. ભારતીય રાજકીય દર્શન શાસ્ત્રી મૌલાના આઝાદનો ‘માનવતા વાદ’ (Humanism) એ મહદઅંશે કોનાથી પ્રભાવિત થયો હતો ?
 (A) John Locke (B) Rousseau
 (C) David Hume (D) Thomas Hobbes
289. “સદ્ગુણ (virtue) એ મનની (mind) કાયમી સ્થિતિ છે કે જે ઈચ્છા શક્તિની સંમતિ સાથે સ્થાપિત થાય છે. અને વાસ્તવિક જીવનમાં જે શ્રેષ્ઠ છે તે આદર્શ પર આધારિત છે – તર્ક દ્વારા સુનિશ્ચિત કરવામાં આવેલા આદર્શ.” આ બાબતને કોણે સમર્થન આપેલ છે ?
 (A) એરિસ્ટોટલ (B) પ્લેટો
 (C) સોક્રેટીસ (D) રોસ (Ross)

280. There are three forms of citta in Yoga philosophy, what is true about the second form i.e. pravrutti?
- (A) Sattva guna is dominating but Tamas remains as subordinate to Sattva
 (B) Citta is predominated by Rajas. Tamas is weak
 (C) Citta is predominated by Sattva. Tamas is strong
 (D) Citta remains untouched from all the gunas.
281. J.S Mill provided a _____ explanation of the transition from egoism to altruism.
- (A) Natural (B) Social
 (C) Moral (D) Psychological
282. 'The Concept of Philosophy', is written by
- (A) Aurobindo (B) Mahatma Gandhi
 (C) Krishnachandra Bhattacharyya (D) Vivekananda
283. 'Public sphere' should be an informal foundation of technology; this approach is attributed with whom?
- (A) J. Ellul (B) Habermas
 (C) A. Borgmann (D) Heidegger
284. According to _____, Good is the supreme end or purpose of the world.
- (A) Aristotle (B) Bentham
 (C) Plato (D) Zeno
285. Who has proposed the idea of 'deep democratisation' of technology?
- (A) Andrew Feenberg (B) Herbert Marcuse
 (C) Heidegger (D) Habermas
286. "There cannot be a more degrading system of social organisation than chaturvarna. It is a system which deadens, paralyses and cripples' people from helpful activity", who has famously said this?
- (A) Mahatma Jyotiba Phule (B) Narayana Guru
 (C) Tiruvallur (D) B. R. Ambedkar
287. 'A philosophical revolution must precede a social revolution', which contemporary philosopher maintained this?
- (A) R. Tagore (B) M. K. Gandhi
 (C) Vivekananda (D) M.N. Roy
288. Indian political philosopher Moulana Azad's 'humanism' was hugely influenced by
- (A) John Locke (B) Rousseau
 (C) David Hume (D) Thomas Hobbes
289. Virtue is a permanent state of mind, formed with the concurrence of the will and based upon an ideal of what is best in actual life - an ideal fixed by reason", maintained by
- (A) Aristotle (B) Plato
 (C) Socrates (D) Ross

290. નીચેનું વિધાન કોણે કહ્યું :
- “મેં અંતિમ વાસ્તવિકતા (ultimate reality) ની અહંકાર તરીકે કલ્પના કરેલ છે. અને હવે મારે તે ઉમેરવું જ રહ્યું કે અંતિમ તત્વ (ઈશ્વર)થી માત્ર અહંકાર (સાંત) તરફ આગળ વધી શકાય.”
- (A) અરબિંદો (B) આર. ટાગોર
(C) અલ્લામા ઈકબાલ (D) વિવેકાનંદ
291. સહવર્તી સાક્ષાત્કાર (simultaneous revelation)ના સિદ્ધાંત જ્ઞાતા, જ્ઞેય અને જ્ઞાન (ત્રિપુટી પ્રત્યક્ષવાદ) (knower, known and knowledge)ની હિમાયત કોણે કરી ?
- (A) માધવ (B) નિમ્બાર્ક
(C) કુમારિલ (D) પ્રભાકર
292. નીચેની યાદી ‘A’ ને યાદી ‘B’ સાથે જોડો.
યાદી ‘A’	યાદી ‘B’
i. John Rawls	(P) સામાજિક ન્યાયના અધિકારનો ખ્યાલ (entitlement concept of social justice)
ii. Edmund Burke	(Q) પ્રાકૃતિક અલ્પવસ્થા (naturalistic fallacy)
iii. Robert Nozick	(R) રૂઢિચુસ્તતા (conservatism)
iv. Moore	(S) યોગ્યતા તરીકે ન્યાય (justice as fairness)
- નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) i - P, ii - Q, iii - S, iv - R (B) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P
(C) i - S, ii - R, iii - P, iv - Q (D) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
293. સત્ય (right) એ સારામાં પરિવર્તનક્ષમ નથી (not reducible to good) કે કેટલાક સાચા નૈતિક વિધાનો સ્વયં સ્પષ્ટ હોય છે અને કેટલીક ફરજો એ પૂર્વાનુમાન હોય છે. આ નૈતિક વિચાર સાથે કોણ સંકળાયેલ છે ?
- (A) Kant (B) R.H. Hare
(C) W.D. Ross (D) C.L. Stevenson
294. નીચેની યાદી ‘A’ ને યાદી ‘B’ સાથે જોડો.
યાદી ‘A’ (તત્વ ચિંતકો)	યાદી ‘B’ (પુસ્તકો)
i. Machiavelli	(P) An Essay Concerning Human Understanding
ii. Locke	(Q) On Liberty
iii. Rousseau	(R) The Prince
iv. J.S. Mill	(S) Emile
- નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q (B) i - S, ii - Q, iii - R, iv - P
(C) i - S, ii - R, iii - P, iv - Q (D) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P
295. નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ Hegel દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ નથી ?
- (A) Phenomenology of Spirit (B) The Logic of the Social Sciences
(C) Science of Logic (D) Elements of the Philosophy of Right
296. “જ્ઞાન ઈન્દ્રીયથી શરૂ થાય છે, ત્યારબાદ સમજમાં પરિણમે છે અને અંતમાં બુદ્ધિમાં પરિણમે છે.” આ હકીકત એ કોની જ્ઞાનમીમાંસાનો માળખાગત વિચાર રજૂ કરે છે ?
- (A) Hume (B) Francis Bacon
(C) Spinoza (D) Kant

290. "I have conceived the ultimate reality as an ego; and I must add now that from the ultimate ego (God) only egos (finite) proceed", who said it?
- (A) Aurobindo (B) R. Tagore
 (C) Allama Iqbal (D) Vivekananda
291. Theory of simultaneous revelation of knower, known and knowledge (triputipratyoksavada) advocated by
- (A) Madhva (B) Nimbarka
 (C) Kumarila (D) Prabhakara
292. Match the following;
List A	List B
i. John Rawls	(P) Entitlement concept of social justice
ii. Edmund Burke	(Q) Naturalist fallacy
iii. Robert Nozick	(R) Conservatism
iv. Moore	(S) Justice as fairness
(A) i - P, ii - Q, iii - S, iv - R	(B) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P
(C) i - S, ii - R, iii - P, iv - Q	(D) i - P, ii - S, iii - R, iv - Q
293. "Right is not reducible to good, that some true moral propositions are self-evident, and that some duties are 'prima facie'", who held this ethical view
- (A) Kant (B) R.H. Hare
 (C) W.D. Ross (D) C. L. Stevenson
294. Match the following
List A (Philosophers)	List B (Books)
i. Machiavelli	(P) An Essay concerning Human Understanding
ii. Locke	(Q) On Liberty
iii. Rousseau	(R) The Prince
iv. J.S. Mill	(S) Emile
(A) i - R, ii - P, iii - S, iv - Q	(B) i - S, ii - Q, iii - R, iv - P
(C) i - S, ii - R, iii - P, iv - Q	(D) i - Q, ii - S, iii - R, iv - P
295. Identify the work, not published by Hegel?
- (A) Phenomenology of Spirit (B) The Logic of the Social Sciences
 (C) Science of Logic (D) Elements of the Philosophy of Right
296. "Knowledge begins with sense, proceeds thence to understating and ends in reason", represents the epistemological framework of...
- (A) Hume (B) Francis Bacon
 (C) Spinoza (D) Kant

297. નીચે આપેલા મધ્યકાલીન તત્વચિંતકોમાંથી પ્લેટોના વાસ્તવિકવાદથી વિરુદ્ધ કોણ હતા ?
 (A) St. Augustine (B) St. Anselm
 (C) St. Thomas (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
298. “દેશભક્તિ એ જ કંઈ આપણું અંતિમ અધ્યાત્મિક છત્ર નથી. હું હીરાની કિંમતમાં ગ્લાસ ખરીદીશ નહિં. જ્યાં સુધી હું જીવીશ ત્યાં સુધી દેશભક્તિને માનવતા ઉપર વિજયી થવા દઈશ નહિં.” આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
 (A) એમ.કે. ગાંધી (B) આર. ટાગોર
 (C) બી.આર. આંબેડકર (D) રાધાકૃષ્ણન
299. કાંતના વર્ગીકૃત કોષ્ટકમાં પ્રથમ છ છે અને બાકીના છ છે.
 (A) ગાણિતિક અને ગતિશીલ (mathematical and dynamical)
 (B) વૈચારિક અને અમૂર્ત (conceptual and abstract)
 (C) જથ્થાત્મક અને માપી શકાય તેવા (quantifiable and measurable)
 (D) અમૂર્ત અને ચિંતનાત્મક (abstract and notional)
300. “કોઈ નૈતિક ઘટના હોતી નથી, માત્ર ઘટનાનું નૈતિક અર્થઘટન હોય છે.” આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
 (A) Nietzsche (B) Butler
 (C) Richard Rorty (D) Russell

297. Identify a medieval philosopher, who was fundamentally against Platonic realism?
- (A) St. Augustine (B) St. Anselm
(C) St. Thomas (D) None of the above
298. "Patriotism can't be our final spiritual shelter. I will not buy glass for the price of diamonds and I will never allow patriotism to triumph over humanity as long as I live." Stated by
- (A) M.K.Gandhi (B) R. Tagore
(C) B. R. Ambedkar (D) Radhakrishnan
299. In Kant's table of categories. First six are _____, remaining six are _____
- (A) Mathematical and Dynamical (B) Conceptual and Abstract
(C) Quantifiable and Measurable (D) Abstract and notional
300. "There is no moral phenomenon, there is merely a moral interpretation of phenomenon" said by
- (A) Nietzsche (B) Butler
(C) Richard Rorty (D) Russell